

ZINĀS

Noslēgusies PIG aptauja par piemērotāko cilvēku Valsts prezidenta amatam

Latvijas Universitātes sociālo zinātņu studējošo pētnieciskās iniciatīvas grupa (PIG) janvāra nogalē ir īstenojusi aptauju, lai noskaidrotu akadēmiskā personāla vidū populārāko nākamā Valsts prezidenta kandidātu, «Novadnieku» informē PIG juridiskais koordinators Andris Rimša. Respondentu vidū atbalstu kā piemērotākais kandidāts ir guvis līdzšinējais Universitātes rektors, habilitētais fizikas doktors un Latvijas Zinātņu akadēmijas īstenais loceklis Ivars Lācis.

Uz jautājumu, kuru jūs atbalstītu kā piemērotāko Valsts prezidenta kandidātu, ja vēlēšanas notītu šodien, 53,6% respondentu izvēlējās Ivaru Lāci. Kā nākamos piemērotākos kandidātus respondenti atzīmēja Valsts prezidentes Stratēģiskās analīzes komisijas vadītāju, profesori Zaneti Ozoliņu (20%) un atmodas laika lideri Sandru Kalnieti (10,4%). Par politikas zinātnes profesoru Arti Pabriku kā piemērotāko pretendentu izteicās 6,1% respondentu, savukārt par LU Filozofijas un socioloģijas institūta direktori profesori Maiju Kūli – 3,3%.

Pārējie minētie kandidāti, starp kuriem parādījās arī Andris Šķēle, Ģirts Valdis Kristovskis, Kārīna Pētersone un Ojārs Kalniņš, ieguva nelielu respondentu ievēribu. Aptaujātajiem tika lūgts nosaukt arī, viņuprāt, nepiemērotāko kandidātu. 1,2% dalībnieku atteicās atbildēt uz jautājumu vai nespēja nosaukt konkrētu kandidātu.

Visbiežāk respondenti kā iemeslus izvēles pamatojumam min «reputāciju», «valodu zināšanas», «starptautiskos sakarus», «inteligenci» un «vadības spējas».

PIG aptauja veikta 2007. gadā no 8. līdz 27. janvārim. Kopumā aptaujā piedalījās 507 respondenti vecumā no 18 līdz 39 gadiem, no kuriem 64,3% sievietes un 35,7 – vīrieši. Netika konstatēta manifesta pozitīva korelācija starp aptaujāto dzimumu un izvēlēto kandidāta dzimumu.

Būs iespēja agrīnā vecumā noteikt dzirdes problēmas

Rīt, 31. janvārī, Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļa saņems vērtīgu dāvanu, ko savas pastāvēšanas 15 gadu jubilejā medicīnas iestādei sarūpējusi SIA «Latvijas Mobilais Telefons», — aparāturu jaundzimušo dzirdes skrīninga veikšanai. Šis ieguvums kļuvis iespējams LMT, Bērnu dzirdes centra un Latvijas Republikas Veselības ministrijas kopīgā projekta ietvaros, «Novadniekam» pastāstīja SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Juris Urtāns. Pēc viņa domām, aparāturu galvenā priekšrocība ir tā, ka turpmāk būs iespējas konstatēt dzirdes problēmas jaundzimušajiem. Līdz šim tas bija iespējams tikai tad, kad mazulis jau bija paaudzies un sāka mācīties runāt.

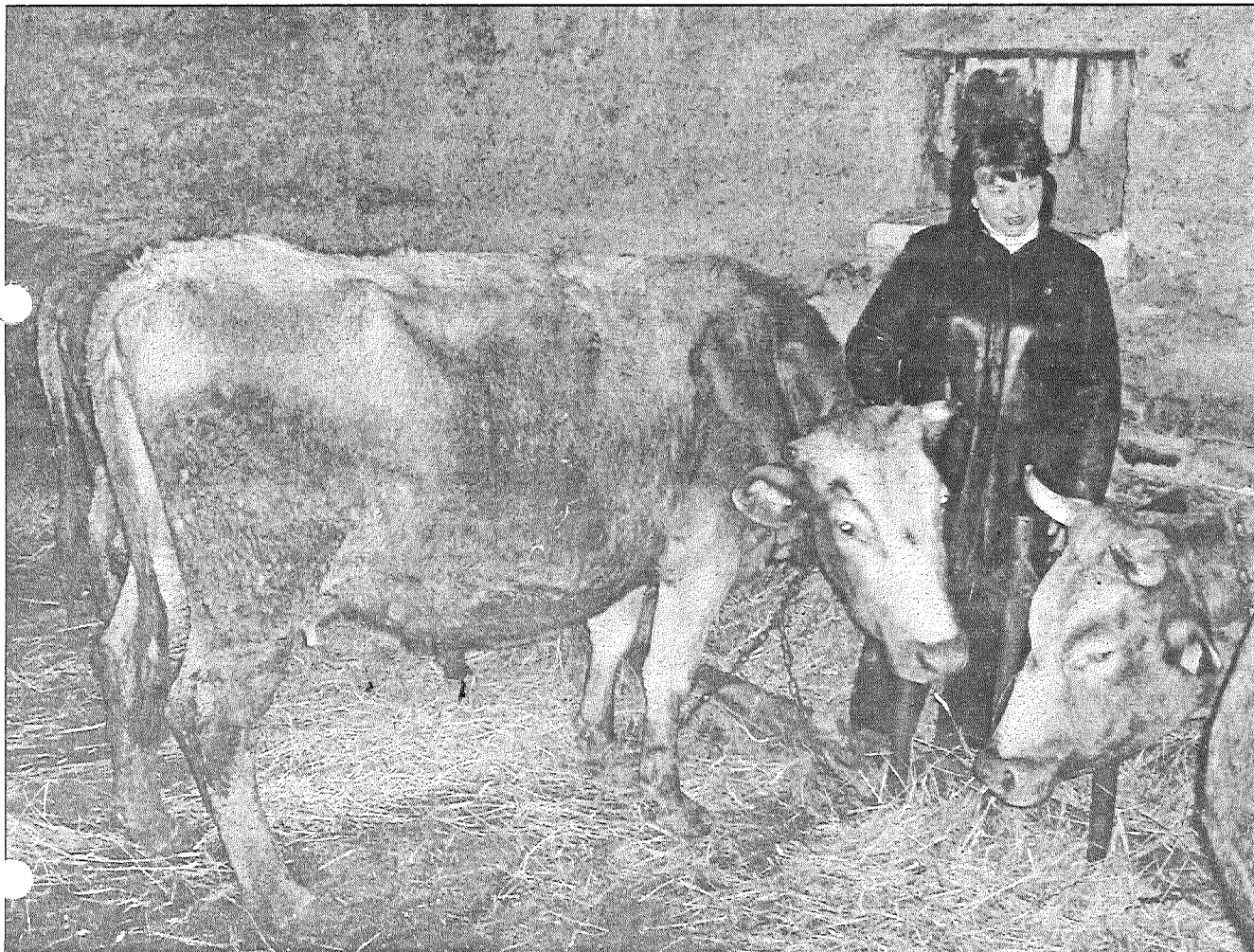
Dzirdes skrīninga aparāturu projekta ietvaros saņems visas Latvijā sertificētās dzemdību nodaļas.

Darba vietās notikušo nelaiemes gadījumu statistika

Pēc Valsts darba inspekcijas rīcībā esošās informācijas laikā no 2007. gada 1. janvāra līdz 29. janvārim Latvijā Republikā darba vietās gājuši bojā 6 darbinieki un 14 guvuši smagas traumas, salīdzinoši pērn šajā pašā laika periodā darbā bija gājuši bojā 2 un smagas traumas guvuši 18 cilvēki. Aizvadītajā nedēļā Valsts darba inspekcija ir reģistrējusi un uzsākusi 10 nelaiemes gadījumu izmeklēšanu, kuros cietuši un gājuši bojā darbinieki, t.sk., negadījums, kad 17. janvārī Līvānos SIA «ADUGS» ražošanas vadības organizācijas inženieris izkrita caur tehnoloģisko montāžas aili no 4. stāva uz 3. stāva grīdas, gūstot smagas traumas.

Zilās kurzemnieces ganās arī Dubnas pļavās

Preiļu rajona galvenās bibliotēkas bērnu nodaļa

● Sarķe, Sidnija, Sniedze, Samanta un citas mazliet neparastas, bet Vārkavas novada Upmalas pagasta zemnieku saimniecības «Vaivari» īpašnieces Annas Vaivodes izloloģās kurzemnieces — Latvijas zilās šķirnes gotiņas — ar nepacietību gaida pavasari, kad kopā ar teliņiem varēs ganīties leknī zaļajās Dubnas krastu pļavās.

Foto: A.Stepanovs

Latvijas zilā gov. Tā ir ļoti reti sastopama govju šķirne, kas ilgus gadus atradusies uz izmiršanas robežas. Tikai pateicoties FAO (Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija) un Latvijas lopkopju pūliņiem, pirms nedaudz gadiem radās projekts par Latvijas zilo govju šķirnes saglabāšanu.

Lai gan zilo govju dzimtene ir Baltijas jūras rietumkrasts – Liepājas un Ventspils rajoni, — šīs augumā prāvās, bet pieticīgās un ar savu īpatnējo raksturu apdāvinātās piena devējas parādījušās arī Latgalē. «Novadniekam» pagājušajā nedēļā bija izdevība aplūkot šos neparastās nokrāsas dzīvniekus arī Preiļu rajonā. Latvijas zilās govīs mīt un gluži labi jūtas Vārkavas novada Upmalas pagasta Vanagu pusē, kur ar šķirnes izkopšanu nodarbojas zemnieku saimniecības «Vaivari» īpašniece ANNA VAIVODE.

Jūras mātes dāvana

Sena teika vēsti, ka šo govju mājvieta bijusi jūra un tikai reizēm pirms saullēkta tās pa vienai vai bariņos iznākušas krastā, lai paganītos zālē. Tādos brīžos

izskatījies, ka liedagu apņēmuši zilās miglas vāli. Taču, kad cilvēki sadomājuši tuvoties ganāmpulkam, tas tūdaļ izzūdis skatienam.

Taču reiz Jūras māte, vēlēdamās atdarīt zvejniekiem, uzdāvinājusi piekrastes ļaudīm vairākas govīs. Kopš tā laika zilās piena devējas sastopamas Kurzemes piekrastē, bet pagājušā gadsimta sākumā izplatījušās arī Vidzemē, vairāk Cēsu apvidū. Par to liecina arī trīsdesmitajos gados izdarītie ieraksti liellopu ciltsgrāmatā. Zināmā mērā zilo govju izplatīšanās tik tālu no jūrmalas ir saistīta ar kuršu un libiešu ciešajām savstarpējām saiknēm.

Zilās govīs to saimniekiem aizvien ir patikušas ar pieticīgumu, uzticību un spēju pretoties dažādām kaitēm, aukstiem vējiem un Latvijas dabas miklumam.

«Man gribējās izmēģināt ko jaunu»

«Vaivaru» saimniece Anna Vaivode stāsta, ka reti sastopamā Latvijas zilo govju šķirne vēl nevar lepoties ar to, ka tai būtu stingrs ģenētiskais pamats. Pēc viņas rīcībā esošās informācijas, valstī esot vien ap 500 šķirnes pārstāvju ap-

tuveni 220 saimniecībās.

—Pirmo reizi zilās govīs ieraudzīju pie manas māsas vīra radiem, kuri saimnieko Daugavpils rajona Serguntē. Īsti nezinu, kā šīs govīs pie viņiem nonākušas, taču man šķirne uzreiz iepatikās. Vairākus gadus lūdzu, lai pārdod kādu teliņu. Pirms gadiem četriem iegādājos gadu vecu teliņu un mēnesi vecu teliņu. Abas izaudzēju lielas, ar mākslīgās apsēklošanas speciālisti sarunāju, ka pāsūtīs un no Siguldas atvedīs nepieciešamo vaislas materiālu.

Tagad man ir trīs Latvijas zilās šķirnes slaucamās govīs un viena grūna teliņa. Protams, gribētu ganāmpulku papildināt, taču process nav tik vienkāršs – govīm pārsvarā dzimst bulliņi. Pa visu šo laiku attecējušas tikai divas gotiņas, kuras projām neatdevu un audzēju tepat «Vaivaros».

Annas kundze atzīst, ka viņai vienmēr gribējies savā saimniecībā izmēģināt ko jaunu. Ja kūti bija tikai Latvijas brūnās šķirnes govīs, tad galvenā vēlēšanās bija iegādāties melnraibās. Ja bija melnraibās, tad radās doma, ka jāiegādājas zilās. Tas esot interesanti un aizraujoši — pavērot šķirņu atšķirības.

Turpinājums 4. lappusē.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvija iesniedz notu par veikto vandālisma aktu pret vēstniecības ēku

22. janvāra vakarā nenoskaidrotas personas pret Latvijas vēstniecības Baltkrievijā ēkas fasādi ir sadauzījušas divas pudeles ar melnas krāsas šķidrumu un vēstniecībai pieguļošajā teritorijā izmētājušas skrejlapas ar Nacionāli bolševistiskās partijas simboliku. Latvijas vēstniecība Baltkrievijā ir iesniegusi Baltkrievijas Ārlietu ministrijai notu, par to informējot arī Baltkrievijas vēstniecību Latvijā. Notā tiek prasīts noskaidrot vainīgās personas un saukt pie atbildības likuma noteiktajā kārtībā, kā arī pastiprināt Latvijas Republikas vēstniecības Baltkrievijā apsardzi un turpmāk novērst šādas vandālisma aktus. Latvijas Republikas Ārlietu ministrija izsaka nosodījumu jebkāda veida ekstrēmisma izpausmēm.

Tramvaju konduktoru dienas ir skaitītas

Sākot ar 1. martu, Rīgas tramvajos konduktoru vietā būs elektroniskas ierīces — bilešu kompostieri, un biletes būs jāpērk pirms iekāpšanas tramvajā. «Rīgas satiksme» kompostieru uzstādīšanu pamato ar hronisko konduktoru trūkumu. Katrā tramvaja vagonā būs trīs elektroniski kompostieri, kas uz speciālas tramvaja biļetes uzdrukās laiku, datumu un vagona numuru. Rīdiniņki jauno kārtību atbalsta. Lai arī biļete būs jānopērk vēl pirms iekāpšanas transportā, kompostieri esot ērtāki. Pašlaik ir izsludināts konkurss, lai noskaidrotu, kurās tirdzniecības vietās papildus «Rīgas satiksmei» kasēm varēs iegādāties tramvaja biļetes.

Cik viegli ir noklausīties telefonsarunas?

Šis jautājums kārtējo reizi nonācis Saeimas Nacionālās drošības komisijas dienas kārtībā. Deputāti konstatējuši absurdu situāciju — noklausīšanās iekārtas mājās drīkst turēt ikviens, tikai tās nedrīkst izmantot. Tādēļ Saeima gatavoja mainīt likumus, lai pēc iespējas mazinātu telefonsarunu noklausīšanās risku. Aizdomas par noklausītām telefona sarunām pēdējo gadu laikā izteikusi ne viena vien privāta un amatpersona. Pirms pāris nedēļām no KNAB parādījās ziņas, ka smalka telefonu noklausīšanās tehnika atrasta pie privātpersonām. Par to KNAB un SAB pārstāvji nāca runāt ar Saeimas Nacionālās drošības komisiju. SAB vadītājs uzsvē: par nelielumiņu noklausīšanas ziņu nav. KNAB pārstāve Jūta Striķe atzīst — pašā ja privātpersonas rīcībā šāda tehnika ir, to nevar izņemt un pārbaudīt, jo par glabāšanu sods nav paredzēts. Saeimas deputāti rosinās par kriminālsodāmu rīcību padarīt arī noklausīšanās tehnikas glabāšanu, tad iedzīvotājiem būs lielāka pārliecība, ka viņus nenoklausīs. KNAB aizdomīgu tehniku esot atradusi vairākās vietās. Tomēr tiesībsargājošajām iestādēm nav tiesību pārbaudīt, vai tā patiešām ir noklausīšanās tehnika un vai tā tikusi izmantota.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (zūmālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Endziņš: Robežlīguma lietā iespējama bezizejas situācija

Latvijas un Krievijas robežlīguma lietā iespējama bezizejas situācija, intervijā laikrakstam «Biznes&Baltija» brīdina Satversmes tiesas (ST) priekšsēdētājs Aivars Endziņš (attēlā).

Viņš norādījis: 99% ir iespējama, ka lieta par robežlīguma parakstīšanu nonāks ST. Tāpēc pēc būtības Endziņš attiecīgos dokumentus nekommentēs, lai neietekmētu kolēģus, kuriem tie būs jāvērtē.

Vairākas Saeimas frakcijas paziņojušas, ka plāno apstrīdēt robežlīgumu, norādījis ST vadītājs. Tiklīdz līgums tiks parakstīts, vēl pirms ratifikācijas, tiks iesniegta sūdzība konstitucionālajā tiesā. «Patlaban viedokļi ir diametrāli pretēji. Tāpēc tiesai būs jānorobežojas no šim kaislībām un līgums jāvērtē no juridiskā viedokļa. Tas ir ļoti nopietns darbs,» skaidrojis Endziņš.

Atbildot uz jautājumu, kas notiks, ja ST konstatēs līguma neatbilstību pamatlikumam, Endziņš minējis, ka valdībai būs jādenonsē līgums.

«Tā, bez šaubām, ir problēma. Tādā gadījumā jālabo Satversmes 3. pants, lai novērstu pretrunas. Taču, lai mainītu Satversmes 3. pantu, nepieciešams referendums. Pozitīvam rezultātam «par» jānobalso vairāk nekā pusei pilsoņu, kam ir balsttiesības,» uzsvēris ST priekšsēdētājs.

Tomēr, ja nebūs kvoruma vai pilsoņi nobalsos pret, «radīsies pata situācija», akcentējis Endziņš.

Jau ziņots, ka Saeima no-

deva izskatīšanai komisijām likumprojektu par pilnvarojumu Ministru kabinetam parakstīt 1997. gada 7. augustā parafēto Latvijas un Krievijas Federācijas līguma projektu par Latvijas un Krievijas valsts robežu.

Par likumprojektu nobalsoja 68, bet pret — 24 deputāti.

Premjera Aigara Kalviša (TP) šķatījumā valsts tiesiskā nepārtrauktība tiks nodrošināta, robežlīgumā atsaucoties uz 1991. gada 21. augustā pieņemto konstitucionālo likumu «Par Latvijas Republikas valstisko statusu», uz kuru, atzīstot Latvijas neatkarību, 1991. gada 28. augustā atsaucās Krievija.

Likumā norādīts, ka tas pieņemts, «apzinoties savu atbildību tautas priekšā, ņemot vērā 1990. gada 4. maija deklarāciju «Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu», 1991. gada 3. marta Vislatvijas tautas aptaujas rezultātus un to, ka 1991. gada 19. augustā PSRS valsts apvērsuma rezultātā ir beigušas pastāvēt PSRS konstitucionālās valsts varas un pārvaldes institūcijas un nav iespējams realizēt 1990. gada 4. maija deklarācijas «Par

Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu» 9. punktu par Latvijas Republikas valstiskās neatkarības atjaunošanu sarunu ceļā».

Šajā likumā noteikts, ka Latvija ir neatkarīga, demokrātiska republika, kurā Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai un kuras valstisko statusu nosaka Latvijas Republikas 1922. gada 15. februāra Satversme. «Līdz okupācijas un aneksijas likvidēšanai un Saeimas saauksāšanai augstāko valsts varu Latvijas Republikā pilnībā realizē Latvijas Republikas Augstākā padome. Latvijas Republikas teritorijā ir spēkā tikai tās augstāko valsts varas un pārvaldes institūciju likumi un lēmumi,» teikts likumā.

Būtiski, ka šajā likumā ir atsauce uz 4. maija deklarāciju, kurā ir atsauce uz 1920. gada Latvijas un Krievijas miera līgumu, ko uzskata par būtisku Latvijas tiesiskās pēctecības saglabāšanas garantiju.

Savukārt pēc ārlietu ministra Arta Pabriņa (TP) vārdiem, ja Latvija pieprasītu Krievijai atdot Abreni, mūsu valsts «nokļūtu izolācijā un

nesaņemtu citu valstu atbalstu». Latvijas līdzšinēja nostāja bijusi tāda, ka mēs neuzturam prasību par Abrenes atgūšanu, atgādāja politiķis.

Debatēs pret robežlīguma noslēgšanu pašreizējā variantā iestājās apvienības «Tēvzemei un Brīvībai/LNNK» frakcijas vadītājs Māris Grīnblats, kurš uzsvēra, ka ne ar kādiem taktiskiem apsvērumiem nav attaisnojama saite un Latvijai neizdevīga robežlīguma slēgšana ar Krieviju, kas «faktiski ir okupācijas seku daļēja legalizācija».

«Tā ir īpaši nepatīkama zinot Krievijas ārpolitikas in-

terisks ievirzi, kas agri vai vēl var atkal pārvērsties par dažāda veida prasījumiem pret Latviju,» norādīja politiķis.

Grīnblats arī puda neiz-

pratni, kādēļ valdība līdz šim starptautiskos līgumus ir parakstījusi bez Saeimas ziņas, taču šajā jautājumā prasa Saeimas pilnvarojumu.

Savukārt Ārlietu komisijas vadītājs Andris Bērziņš (LPP/LC) uzsvēra, ka šis ir mēģinājums izkustināt no vietas vairāk nekā desmit gadus vecu valdības apstiprinātu un parafētu likumprojektu. «To var uzskatīt gan par vēlmi noskaidrot Saeimas attieksmi pret likumprojektu kā tādu, bet vēl vairāk par vēlmi — noskaidrot deputātu atbalstu iespējama līguma ratifikācijai,» sacīja Bērziņš.

Par līguma nodošanu komisijām balsoja visas Saeimas frakcijas, izņemot TB/LNNK, partiju «Jaunais laiks» un deputātu Visvaldi Lāci (ZZS).

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

24. janvārī notikušās Preiļu rajona padomes sēdes materiālu izklāsta turpinājums. Sākums 26. janvāra numurā.

Informēs par skolu nodrošinājumu ar sporta zālēm

Padomes sēdē apstiprināts un Izglītības un zinātnes ministrijā tiks iesniegts informatīvais materiāls valsts pašvaldības vispārīgglītojošo dienas un profesionālo skolu nodrošinājumam ar sporta zālēm.

Ar vēstuli par nepieciešamību pēc šādas informācijas pašvaldībā griežas Izglītības

un zinātnes ministrijas sporta pārvaldes vadītājs A.Liekiņš. Ministrijai tā nepieciešama saskaņā ar valdības deklarācijas sadaļā «Fiziskās aktivitātes un sports» minēto, kā arī Nacionālā sporta attīstības programmas 2006. – 2012. gadam vairākiem punktiem, kas paredz izstrādāt valsts un pašvaldības iestāžu sporta zāļu saglabāšanas un attīstības ilgtermiņa programmu. Šī programma paredz iesākt sporta būvju celtniecības un rekonstrukcijas darbu pabeigšanu, ievērojot pašvaldību noteiktās prioritātes, kā arī jaunu valsts un pašvaldību izglītības iestāžu

sporta zāļu celtniecību saskaņā ar ilgtermiņa programmu, īpaši tajās pilsētās un lauku teritorijās, kur nodrošinājums ir viszemākais.

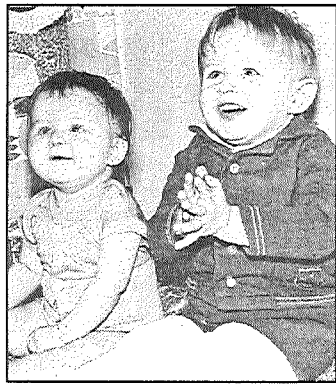
Preiļu rajona padomes sagatavotā informācija nepieciešama, lai izskatot valsts investīciju projektu pieteikumus 2008. gadam, varētu izvērtēt valsts prioritātes vispārīgglītojošo dienas skolu sporta zāļu celtniecībā un izlemt par iespējamo valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu rajonam.

Sarakstā ietvertas 27 rajona vispārīgglītojošās skolas, ka arī Preiļu arodvidusskola un Jaunaglonas arodvidus-

skola. Prioritārā secībā sārindotas tās skolas, kur nepieciešama jaunu sporta zāļu celtniecība – Aglonas internātvīdusskola, Vārkavas pamatskola, Sutru pamatskola, Siļukalna pamatskola, Vārkavas vidusskola, Preiļu 2. vidusskola un Priekuļu pamatskola. Sporta zāles renovācija nepieciešama Riebiņu vidusskolā, pašlaik top projekts sporta zāles būvei Rožupes pamatskolā. Nav savu telpu sporta nodarbībām abām arodvidusskolām.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

OTRDIENAS INTERVIJA

Es negribu, ka tie gadi tik ātri aiziet, ar vieglu smeldzi balsi saka DIĀNA BRAVACKA, Priekuļu pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja. Iejutusies laukos un kļuvusi par lauku māju saimniece, kopā ar vīru Aināru līdz pusaudžu gadiem uzaudzējusi divus dēlus Armandu un Vilmāru, Diāna ir erudīta, dzīvespriecīga, vitalitātes pilna pedagoge. Mammai būs prieks par šo interviju, saka Diāna. Ģimenei viņas dzīvē ir liela nozīme. Skolā Diānu pazīst kā atsaucīgu, labu kolēģi, kura mūdina audzēkņus uz jaunrades darbiem, kopā ar viņiem priecājas par panākumiem konkursos novada un valsts mērogā.

● Diāna (no kreisās) agrā bērnībā ar brāli Māri, kura profils no šīs fotogrāfijas bija palielinātā veidā piestiprināts Preiļu slimnīcā ar parakstu «Bērnī – mūsu valsts nākotne, spēks un lepnums».

Jāiet pa durvīm, kuras pašas veras

— Latviešu valodas un literatūras skolotājs ir profesija, ko visbiežāk izvēlas rātnas, priekšzīmīgas skolnieces, kas draugos ar grāmatu un par kuru zināšanām priecājas šī priekšmeta skolotāji. Vai šis raksturojums atbilst jūsu būtībai?

— Tas par lasīšanu – noteikti. Domāju, ka vidējās un vecākās paaudzes iedzīvotāji labi pazīst manu mammu – kādreizējo Preiļu grāmatu nama «Latgale» direktori. Mēs, bērni, uzskatījām, ka grāmatnīca ir kā mammas piektais bērns, un es pat biju nedaudz greizsirdīga uz to. Tā mums atņēma mātes laiku, jo viņa mūždien bija aizņemta — sākumā ar būvēšanu, vēlāk ar tiešo darbu. Taču no otras puses, tas deva iespēju tereižējos, padomju, laikos tikt pie labas literatūras. Bieži gāju uz grāmatu veikalu, kur mēdzu pildīt pat mājas darbus. Man patika grāmatu smarža veikalā un arī tas, kā tās smaržo bibliotēkā. Ar savu draudzeni biļi ciņas bibliotēkas apmeklētājas. Bieži mēdzām bērnu bibliotēkā paņemt veselu grāmatu klēpi, pārsīstot pāri ielai, skvērā pie Preiļu centra bērnu darza tās burtiski *aprit* un tūlīt atpakaļ, lai paņemtu jaunas. Tas bija tik skaists grāmatu lasīšanas laiks. Žēl, ka tagad bērni sevi tā apzog. Es viņiem bieži prasu par vienu vai otru grāmatu – lasījāt? Atbild, — nē. Viņi jau zina manu teicienu, ko varu pateikt šajā sakarībā – apzagtie bērni. Protams, jaunās tehnoloģijas viņiem daudz devušas, bet sapņot, fantazēt, dzīvot līdz grāmatu varoņiem neprot. Žēl, bet no malas to nevar vērst par labu. Bērns iespējams nevar vērst par labu. Bērns iespējams nevar vērst par labu. Bērns iespējams nevar vērst par labu. Bērns iespējams nevar vērst par labu.

Preiļos absolvēju arī vidusskolu. Iestājos mūzikas skolā un apguvu klavierspēli. Kaut arī latviešu valodas skolotāja man bija ieteikusi mācīties filologos, es ietiepos. Biju iedomājusies, ka kļūšu par mājturības skolotāju, jo man ļoti patika visu ko priekšis «izcakat». Kad pēc 6. vai 7. klases nopelnīju pirmo naudiņu, konfekšu ceļā ietinot papiriņos «Gotiņas», par to nopirku audumu. Reizēm bija pieejams modes žurnāls «Burda» ar piegrieznēm pieaugušām sievietēm. Pati tās samazināju, piegriezu un šuvu dažādus apģērbu gabalus. Abi ar brāli pirkām krāsu baloniņus, izgriezām trafaretus, «pūtām» uz biksēm un džemperīšiem visādus zīmējumus. Kas viss tikai netika darīts! Diemžēl iestāšanās vidusskolā nemācīja, tāpēc iestāšanās šajā priekšmetā izkritu. Dieviņš aizvēra šīs durvis.

Iekārtojot darbā Gailišu pamatskolā par noformētāju, pēc kāda laika saņēmu piedāvājumu mācīt latviešu valodu un pat mūziku. Bērni mani ļoti pieņēma. Pirmā darbavieta man saistās ar gaišām atmiņām.

— Bet dzīves ceļš aizveda uz Priekuļiem.

— Nākamajā vasarā apprecējos un pārgāju dzīvot uz vīra Aināra mājām. Iekārtojot darbā Priekuļu pamatskolā. Turpināju to, ko biju iesākusi Gailišos. Daudz mācījos no savas darbaudzinātājas Bronislavas Jokstes, iestājos arī neklātienē Rēzeknes augstskolā. Tolaik gaidīju Vilmāru, sava jaunākā dēla piedzimšanu. Vīrs mēģināja atrunāt no iestāšanās stresa, bet es gan neklausīju. Bija sajūta, ka šīs durvis pašas veras vaļā. Man vienmēr ir patīcis ņemt no dzīves to, ko var paņemt. Kāpēc gan mēs dzīvojam? Jāiet pa tām durvīm, kuras pašas veras, nevis pa tām, kurās grūti ieiet.

— Kā jutāties, kļūstot par lauku mājas saimniecei?

— Mani bijušie skolasbiedri un skolotāji brīnījās, — ārpriests, Diāna ir pilsētniece

un tagad dzīvo laukos. Kā atnācu zem vīra spārna, tā arī paliku, un drīz jau būs 20 gadi, kopš strādāju Priekuļu pamatskolā. Visus smagos darbus dara vīrs. Govi gan es slaucu pati, jo man liekas, ka tas pieder pie sievietes darbiem. Kad pirmo reizi pienācu pie govju, es neko par šo darbu nezināju, pat to, kāpēc govij ir tāds periods, kad viņa stāv ciet, un kāpēc piena došana saistās ar teliņa atskriešanu. Bet iemācījos visu. Ipašu padomdevēju lauku dzīvē man nebija. Vīra vecāki ir miruši. Ainārs padomju laikā tika nosūtīts uz Afganistānu, māte no bēdām un smagajiem pārdzīvojumiem saslima, sirds neizturēja šķiršanos un bailes par dēla dzīvību. Ainārs atgriezās 7. maijā, 15. maijā nomira viņa māte. Kad es jau dzīvoju pie Aināra, nomira viņa vecmamma. Apkārt mājai pletās lieli kolhoza lauki. Kādudien tie tika nomīgoti ar indīgām ķīmikālijām, nebrīdinot iedzīvotājus. Kad ar vīru pābraucām mājās, vecmamma ar sveci rokās gulēja gultā un dziedāja Dieva dziesmas. Aizvedām uz slimnīcu, un viņa aizgāja mūžībā. No saindēšanās.

Tagad mūsu saimniecība ir plaša, turam daudz dzīvnieku. Vīrs aizraujas ar trušu audzēšanu, viņa saimniecībā pa vasarām ir apmēram 300 šķirnes garaušu. Gatavs skriet pa visu Latviju, lai dabūtu tādus, kādu vēl nav. Nesen nopirkām aitiņas. Es taču māku arī cirpt. Jau tagad priecājos, cik daudz dzijas man būs, kā varēšu adīt. Tas man ļoti patīk. Arī taborēšana patīk. Esmu audusi arī prievītes. Skolā no adīšanas nekā nesapratu, bet, kad ieprecējos šajās mājās un ieraudzīju, kādi tie dzijas krājumi, man iemirdzējās acis. Sēdos pie grāmatas un iemācījos adīt. Protu arī mezglošanas tehniku.

Man vienmēr ir patīcis iemācīties kaut ko tādu, ko līdz tam nemācēju. Tā iemācījos arī peldēt. Teorētiski zināju, kā vicināt rokas, bet nebiju peldējusi. Briedu dziļumā un pie sevis domāju, nu, Dieviņ, ja man ir lemts peldēt, tad man tas izdosies, ja nē, tad nogrimšu. Un aizpeldēju.

— Esat atvērtā visam jaunajam un nebijušam?

— Mans sapnis ir vienmēr dvēselē un sirdī palikt jaunai. Un, ja man apkārt ir jaunieši, vai dieniņ, kā viņi mūs māca būt jauniem. Tas ir neizstāstāmi. Protams, es gadu gaitā esmu iemācījusies izvīrīt stingras prasības, bet vienlaikus esmu arī ļoti cilvēcīga. Svarīgi ir arī prast cilvēkam pateikt, — piedod, varbūt es toreiz kļūdījos. Man negribas, ka cilvēks mani ir pārpratis, sevi

● — Nemiet no dzīves visu, ko tā jums dod, — tā pedagoge Diāna Bravacka nereti saka saviem skolēniem. Skolotāja darbā vislabākais ir tas, ka bērnam es varu iedot to, ko protu pati, un palaist dzīvē, lai viņš spēj pārveidot pasauli uz labāko pusi, saka skolotāja par savu darbu. Foto: A. Stepanovs

● Diāna pēc žurnāla «Mājas» organizētā pārvērtību seansa. Foto no D. Bravackas albuma.

flikti neradīsies, ja skolotājs pret bērniem attieksies tieši tāpat, kā gaida no viņiem. Vienmēr jāmeģina atrast nesaskaņu cēloni, sakni, un arī skolēniem mācu, ka mans viedoklis nav vienīgais pareizais. Priecājos, ka mana audzināmā klase to saprot, ka jūtu arī viņu vecāku atbalstu. Nesen kopā ar klasi bijām slidotavā. Kā iepletās bērnu acis, redzot, ka skolotāja prot noturēties uz slidām. Esmu dejojusi modernās dejas, varu braukt ar skrituļslidām. Skolēniem patīk, ja viņu skolotāja klasē var pastāstīt kaut ko jaunu, nezināmu. Pedagogiem par to jāpdomā. Skolēni domā, ka visa dzīve ir tāda, kā izlasāms internetā. Par mīlestību, attiecībām. Nu, nav tā. Es stāstu, ka vajag izlasīt «Lazdu laipu», lai uzzinātu, ka mīlestības vēstules var rakstīt arī sniegā...

— Latviešu valodas un literatūras stundas pamazām tiek it kā nobīdītas malā, it kā, nivelētas. Sak, informātika, angļu valoda, fizika un ķīmija, — tie ir nākotnes priekšmeti. Arī sko-

lēnos pamazām veidojas tāds uzskats. Kā jūs ar to tiek galā?

— Par savu galveno uzdevumu esmu izvirzījusi skolēniem iemācīt valodas izjūtu un prasmi dzirdēt, ko runā par tavu valodu. Mācu lietot pareizu valodu. Reizēm mēdzu nepareizi izteikties, izprovocēju saklausīt piesārņojumus, tad viņi sāk ausīties un prot izlabot. Mēs kopā esam nonākuši pie atziņas, ka tas, vai mūsu valoda saglabāsies arī pēc 100 gadiem, ir atkarīgs tikai un vienīgi no mums pašiem.

Obligātā kārtā nelieku lasīt. Mēģinu atrast tajos darbos, kas būtu izlasāmi, kādu dziļāku, kas spētu aizkustināt katru personīgi. Ja tas aizķersies, tad izlasīs to grāmatu. Taču atkārtosu vēlreiz, — ja ģimenē būs nievājoša attieksme pret inteliģences pakāpes paaugstināšanu, tad skolotājs neko nevarēs panākt.

— Tajā pašā laikā jums tāds neparasts priekšmetu savienojums, mācāt arī informātikā.

— Dator tehnoloģijas mani sāka aizraut tad, kad pamatskolas matemātikas skolotāja stāvēja pie mana skolas sola, ar pirkstu klauzīnāja pa to un teica, Diāna, raksti iesniegumu, ka mācīsies padziļinātā matemātikas klasē. Tas bija laiks, kad Preiļu 1. vidusskolā par direktoru strādāja Jānis Eglītis, un viņa vadībā skola kā pirmā Latgalē uzsāka ieviest datorus un datorzinību apmācības. Pēc eksternā kārtā nolikta ECDL eksāmena ieguvu atbilstošu sertifikātu, kas deva tiesības mācīt arī šo priekšmetu. Kursu apguvu pašmācības ceļā. Toreiz šie kursi un eksāmena kārtošana rajonā bija iespējama projekta ietvaros, bez maksas. To varēja izmantot arī citi skolotāji, diemžēl pašlaik skolā esmu vienīgā, kas to izdarīja. Tāpēc nereti jāsteidz palīgā arī kolēģiem, kad viņi jautā, Diānīt, kas te man ar to datoru?

— Ja, piemēram, veselības dēļ, izejat no strīpas, kas jūs aizvieto?

— Skolotājs ir tas cilvēks, kas iet uz darbu pat tad, ja nevar. Viņš neatstāj kaujas lauku. Tā laikam ir sliktākā īpašība, ko mamma man iemācīja. Un es nevaru citādāk. Sāku izjust pārslodzes sekas, un daktere mani sūta uz sanatoriju. Arī vīrs nereti saka, — beidz savu veselību graut. Bet tādi mēs esam.

— Pa kuru laiku dēlus audzinājat?

— Kad bija maziņi, sēdēju mājās. Bet vēlāk lielākoties audzināja vīrs. Tāpēc abi ir virišķīgi un patstāvīgi. Armands iestājās Rīgas celtniecības koledžā, dzīvo prom no mājām, ļoti mācās. Prieks arī par Vilmāru. Paskatos uz Armandu — lapiņa priekšā, tur sarakstīts pa dienām — pievilksnāns, atspiešanās, svaru bumbu cilāšana utt. Par padarīto liek krustiņus, un katru dienu izpilda lielāku skaitu vingrojumu. Arī es tāpat darīju, kad biju aizrāvusies ar jogu.

Dēli ir strādīgi. Ar lielo trušu saimi galvenokārt galā tiek puikas. Tētis dēliem iemācījis daudzus darbus. Ne visai sen mūs piemeklēja nelaime, daļēji nodega māja. Tagad, ieguldot pašu darbu un enerģiju, to esam gandrīz jau atjaunojuši. Ugungrēkā dūmos gāja bojā mūsu iemīļotais papagaiļu bariņš, arī tikko izšķīlušies putniņi. Esam sagādājuši jaunus — par Vilmāra sakrāto naudu. Mums ļoti patīk dzīvnieki.

— Kā jutāties modeles lomā žurnāla «Mājas» pārvērtībās?

— Sanāca tā, ka, mani ieraugot, pārvērtību organizatori plātīja rokas un brīnījās, ko gan te pārveidot. Bet kaut kas jau sanāca savādāks. Matu krāsojums, meikaps, tērpi.

L. Rancāne

Lai ekonomika turpinātu augt, cenu kāpums jāpiebremzē

Lai novērtētu ekonomikas izredzes 2007. gadā, vērts izvērtēt šibrīža situāciju: tautsaimniecība aug strauji, bet arī cenu kāpums ir augsts, un tā jau trešo gadu no vietas. Pērn gada vidējā inflācija Latvijā bija pārlicinoši augstākā visā Eiropas Savienībā – 6.5%.

Tas diemžēl nozīmē ne tikai lielākus izdevumus par precēm un pakalpojumiem, bet ir drauds arī mūsu tautsaimniecībai, mūsu nākotnes attīstībai un labklājībai. Tas tādēļ, ka inflācijas dēļ kritas mūsu eksportētāju konkurētspēja: izmaksas Latvijas ražotājiem aug straujāk nekā eksporta jeb noietā tirgos. Piemēram, pagājušā gada trešajā ceturksnī mūsu eksporta preces vidēji kļuva par 10 procentiem dārgākas nekā vēl pirms gada. Bet Latvijas iekšējais tirgus ir mazs, un ārzemēs pārdotās preces un pakalpojumi veido apmēram pusi no Latvijas ekonomikas gada pieauguma. Tāpēc inflācijas kāpumu nedrīkst atstāt pašplūsmā vai atmet ar roku un visu norakstīt uz mums neietekmējamiem spēkiem – energoresursu – naftas, gāzes, elektrības, cenu kāpumu un cenu izlīdzināšanos ES.

Lai gan arī visās pārējās jaunajās ES dalībvalstīs darbojas šie procesi, daudzās no tām inflācija pēc iestāšanās ES ir kritusies. Tātad saknes inflācijai mūsu valstī jāmeklē arī pašu mājās un jāizsver, cik mūsu spēkos to bremsēt.

Redzam, ka Latvijā cenām neļauj kristies tas naudas daudzums, kas šobrīd kā aizkavējušās ziemas vētras dzīts vilnis saplūdis Latvijas ekonomikā – investīcijas, Eiropas Savienības līdzekļi, algas un kredīti. Skaidrs, algām ir jāaug, bet tas nedrīkstētu apsteigt ražīgumu kā pašlaik. Uzskatāmi to var redzēt, ja salīdzina 2006. gada algu pieauguma 20 procentus ar darba ražīgumu, kas trešajā ceturksnī pieaudzis vien par 4 procentiem. Nebūtu prātīgi arī ierobežot vai atteikties no investīcijām vai ES fondu līdzekļiem, bet valsts var palīdzēt komercbankām bremsēt pārāk straujo kredītēšanas tempu. 2006. gada laikā jaunu kredītu veidā tautsaimniecībā ieplūduši 3,6 miljardi latu – 300 miljoni ik mēnesi jeb 10 miljoni dienā. Puse šīs naudas nonāk iedzīvotāju rīcībā, otra – uzņēmējiem.

Tāpēc ir apsveicami, ka valdība beidzamajā brīdī ķērusies pie pretinflācijas pasākumu plāna veidošanas: finanšu ministra vadītai darba grupai līdz martam jāizstrādā rīcības programma. Jāpazīn, ka bez ekonomiskās politikas veidotāju saskaņotas rīcības inflācija pati no sevis nepazudīs. Tāpēc šobrīd nedrīkst palaist garām vienreizēju iespēju, pirmkārt, radīt labu programmu un, otrkārt, ar šādu soli mazināt inflācijas gaidas – sajūtu cilvēkos, ka cenas tik augs un augs un ar to neviens necinās. No vāja, bezspēcīga plāna jaunums būtu lielāks nekā labums – inflācijas gaidas, kas jau pagājušā gada laikā ievērojami pieauga, taps tikai vēl stiprākas. Turpretim saskaņota un mērķtiecīga rīcība pret cenu kāpumu tieši varētu lauzt šādas cenu kāpuma gaidas. Pagaidām cilvēku priekšstats, ka nākamajā periodā cenas atkal kāps – un droši vien vismaz tikpat kā iepriekš –, mudinot tērēt šodien, nevis ietaupīt, pats kļuvis par nozīmīgu augstā cenu kāpuma dzinējspēku.

M.Grāvītis,

Latvijas Bankas Sabiedrisko attiecību pārvaldes vadītājs

Labklājības ministre tikās ar Preiļu novada iedzīvotājiem

26. janvārī Preiļu novada darba vizītē apmeklēja labklājības ministre Dagnija Staķe. Preiļniešiem bija parādā šo vizīti, teica ministre, atzīstot, ka darba izbraukums ārpus Rīgas dodas bieži, un Latvijā palikušas tikai dažas rajonu centru pilsētas, kuras viņa līdz šim vēl nav apmeklējusi.

Ministres darba diena Preiļos sākās ar «Karstā telefona» akciju laikraksta «Novadnieks» redakcijā un iedzīvotāju telefonisku uzklaušāšanu, kā arī atbilstošu sniegšanu. Laikraksta žurnālisti Dagnijai Staķei līdzņemšanai nodeva arī iepriekš iesūtītos un pa telefonu saņemtos jautājumus, uz kuriem atbildes sagatavos ministrijas departamentu speciālisti. Tās tiks publicētas laikrakstā «Novadnieks».

Pēc tam labklājības ministre Dagnija Staķe piedalījās Preiļu novada pensionāru biedrības gadskārtējā sanāksmē Preiļu novada kultūras centrā. Klātesošie vēlējās saņemt plašāku informāciju saistībā ar grozījumiem «Likumā par valsts pensijām», kā arī klātienē dzirdēt atbildes uz viņus interesējošiem jautājumiem.

Ministre pensionāriem pastāstīja par valdības pretimnākšanu vairākos jautājumos, kam finansējums iekļauts jau 2007. gada budžetā. Apmēram 100 000 pensionāriem, kas strādājuši kā-

● Labklājības ministre Dagnija Staķe akcijas «Karstais telefons» laikā laikraksta «Novadnieks» redakcijā uzklaušā iedzīvotājus.

tīgos apstākļos, 25 gadu darba stāžs tiek pielīdzināts 30 gadiem un, sākot ar 1. janvāri, viņiem paredzētas piemaksas par darba stāžu. Iedzīvotāji, kas bija pieprasījuši priekšlaicīgu pensionēšanos, bet turpināja strādāt un rezultātā pēc pensijas vecuma sasniegšanas nesaņēma pilnu pensiju, turpmāk to varēs saņemt. Izdalīta jauna grupa – pensionāri, kam liels darba stāžs – virs 40 gadiem, bet pensijas joprojām mazas. Tiek domāts par pensiju palielināšanu šiem iedzīvotājiem. Pensionāriem jāatceras, ka pensiju pārrēķini tiek veikti, vadoties nevis no katra konkrētās mazās pensijas, bet no valstī esošās zemākās pensijas. Savukārt tie strādā-

● Uz tikšanos ar ministri Preiļu novada kultūras centrā bija ieradušies daudzi iedzīvotāji. Foto: L.Rancāne

jošie pensionāri, kuri nesaņēma pensijas laika posmā no 2000. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 19. martam, sāks saņemt daļu no ieturētās pensijas. Pirmie to saņems pensionāri, sākot no 71 gada vecuma.

Klātesošie vēlējās saņemt atbildes uz ļoti daudziem jautājumiem. Joprojām pensionāru galvenā sāpe – kāpēc cilvēki, kuru ļoti ilga darba mūža lielākoties pagāja padomju laikā, tagad saņem zemas pensijas. Uz tikšanos bija uzaicināta arī Valsts obligātās veselības apdrošināšanas Latgales reģionālās nodaļas vadītāja Sandra Buljeva un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu nodaļas vadītāja Aija Naglinska, kas sniedza atbildes uz vairākiem citiem Preiļu novada pensionārus interesējošiem jautājumiem. Pen-

sionāru sanāksmē piedalījās arī LR 9. Saeimas deputāts Jānis Eglītis un Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs.

Ministres vizītes tālāk darba gaitā bija ielānāta tikšanās Preiļu Nevalstisko organizāciju centrā, kā arī ar novada domes sociālo dienestu. Arī šeit izvērsās nopietna saruna par sociālās jomas problēmām. Viena no tādām – sociālo darbinieku trūkums. Valstī ar likumu noteikts, ka uz katrim 1000 iedzīvotājiem jābūt vienam sociālajam darbiniekam, taču reālā situācija ir tāda, ka darbinieku trūkuma dēļ šis iedzīvotāju skaits ir ievērojami lielāks. Sākot ar 2008. gadu, sociālajiem darbiniekiem jābūt ar augstāko sociālā darbinieka izglītību, bet šīs nozares speciālistu nav pietiekami sagatavots.

L.Rancāne

Zilās kurzemnieces ganās arī Dubnas pļavās

Sākums 1. lappusē.

Īstas kurzemnieces

«Vaivaru» kūti mītošajam svešinieciem apmatojums nav izteikti pelēki zilgans, bet, kā saka kurzemiece, *sit cauri* brūnu vai melnu nokrāsu. Jo vecāka ir gov, jo spalvas krāsa kļūst gaišāka, līdz iegūst zilganu nokrāsu.

Būtībā Latvijas zilās šķirnes govīs pieskaitāmas savvaļas govīm. Tas izpaužas arī raksturā, jo tās ir mazliet agresīvākas, vienmēr zina savu vietu un citus dzīvniekus savā tuvumā nevēlas. Vārdu sakot, turas savrupi. Sākumā kaimiņi un pagasta ļaudis jauno šķirni uzņēmuši ar nelielu izbrīnu, braukuši skatīties, bet nu jau pieraduši.

Augumā Latvijas zilās ir vidēji lielas, ar izteikti spiciem un gariem ragiem. Par klasiskām piena govīm tās nevar uzskatīt, jo augsti izslaukumi netiek sasniegti, bet 4000 kilogramu piena gadā var iegūt. Kā novērojusi Anna, labās ganībās vasarā ik dienas varot izslaukt vismaz 20 kilogramus. Toties izslaukumus atsver kas cits – dzīvnieki ir pieticīgi, izturīgi un neslimo tik bieži kā citu šķirņu pārstāvi. Arī ar atnešanos nav nekādu problēmu. Pirmajā reizē tēliņi esot pavisam nelieli. Anna smejas, ka tēliņu varot paņemt klēpi un auklēt

kā tādu kazlēnu. Taču ar katru nākamo reizi tēļi dzimst lielāki un spēcīgāki.

Ganāmpulka paplašināšana ir ierobežota

«Vaivaru» saimnieki labprāt paplašinātu ganāmpulku, taču pagaidām tas nav iespējams viena iemesla dēļ – māju tuvumā trūkst zemes ganībām. Annai mantojumā esošā zeme atrodas 10 kilometru attālumā un uz turieni ganāmpulku aizgādāt nav iespējams.

Vanagi ir samērā blīvi apdzīvota vieta. Kolhozu laikos tuvumā atradies liellopu komplekss ar plašām ganībām, tāpēc «Vaivari» savulaik veidojušies kā viena no pēdējām zemnieku saimniecībām. Pašlaik saimniecībā ir ap 30 hektāri lauksaimniecībā izmantojamas zemes.

Vaivodu ģimene izmanto arī iespējas, ko saimniecības attīstīšanai piedāvā valsts un Eiropas Savienība. Projektu ceļā tiek atjaunota kūts liellopiem, savu atsevišķu mītni ieguvušas cūkas. Anna pārliecinājusies, ka, acimredzot, vienkāršāk ir uzbūvēt jaunu kūti tukšā vietā nekā noņemties ar vecās ēkas pārbūvi. Iegādāts slaukšanas aparāts, kad pavasarī visām gotiņām attecēs tēliņi un piena būs vairāk, varēs iedarbināt arī nopirkto dzesēšanas aparātu. Valsts un

Eiropas palīdzība nelielām saimniecībām pašlaik ir neatsverama, citādi mēs knapi spētu galus savilkt kopā, viņa atzīst.

Ar nepacietību gaida zilo tēliņu pavasari

Kad ziemas aukstumi būs garām, «Vaivaros» sāksies tēliņu gaidāmais pavasaris. Aprīlī būs divi, bet jūnijā vēl viens. Cerams, ka tie nāks pasaulē tikpat veselīgi kā viņu māmiņas. Pērn, piemēram, visi trīs jaundzimušie bijuši bullīši pelnu pelēkā krāsā. Kaut nu šogad *atskrietu* kāda gotiņa, ko varētu paturēt audzēšanai!

Tas būtu priecīgs brīdis ne vien Annai Vaivodei, bet arī šķirnes saglabāšanas apvienībai «Zilā gov», kas ir vienīgā mājdzīvnieku audzētāju sabiedriskā organizācija Latvijā, kas 2002. gadā izveidota ar īpašu uzdevumu – saglabāt šo reto dzīvnieku šķirni un pilnveidot populāciju. Latvijas zilās šķirnes saglabāšanai valsts arī šogad paredzējusi zemniekiem atbalstu Lauku attīstības plāna pasākumos. Pagājušajā un trijos iepriekšējos gados saņemti atbalsta maksājumi 125 latu apmērā par zilo govī gadā.

L.Kirillova

«NOVADNIEKA» JAUNAIS PROJEKTS: TĒVS MŪSDIENU ĢIMENĒ

Audzināšanā iesaistās tētis

Mēdz teikt — «mātes valoda», «mātes sirds», «mātes pavards». Zem sirds māte iznēsā savu bērnu, iemāca savu valodu, uztur siltu ģimenes pavardu, ar ko saprotam mājīgu, uzkoptu, tīru māju, sagatavotu ēdienu. Kad par ģimeni, dzimtu un cilvēka izcelsmi runājam plašākā nozīmē, minam «tēva mājas», «tēvu zeme». Ikdienā ar šiem vārdiem nemaz tik bieži nemētamies. Taču, kad runājam par garīgi un fiziski veselu tautu, mēs zemapziņā jaušam, ka tikai tie cilvēki, kas uzauguši savās drošajās un stiprajās tēva mājās, sildījušies mātes sirds siltumā, arī veido šo tautu.

Sogad «Novadnieks» uzsāk rakstu sēriju par labiem, priekšzīmīgiem tēviem, kuri var lepoties ar stiprām ģimenēm un lieliskiem bērniem.

Šajā reizē «Novadnieks» viesojās Strodu mājās Saunas pagasta Lielajos Anspokos. Pagasta padomes priekšsēdētāja Emīlija Kokorīte ar lepnumu minēja vairākas ģimenes, kuru tēvi ir lieliski paraugi tam, kā jāsaimnieko mājās, jāizturas pret dzīvesbiedri, jāaudzina bērni. Izvēlējamies AIVARU STRODU, triju dēlu tēvu, cilvēku, kurš arī savus tiešos — pagasta elektriķa darba pienākumus vienmēr veic ar lielu atbildības izjūtu.

Ceļā palaiž ar mātes svētību

Žurnālistu ierašanās šajās mājās nebija iepriekš pieteikta un gaidīta, bet namamātei Valentīnai uztraukties nevajadzēja, — istabās valdīja nevainojama spodriība un mājīgums. Uz kuplā, divdesmitgadīgā citronkoka un mājas svētības lapām neredzēja ne putekliša, galds lepojās ar svaigu linu galdsegu, grīdas — ar spožumu. Sarunas laikā no skolas pārrādās devītklasnieks Edmunds. Taču ar vecākajiem dēliem Zigmāru un Aigaru tikšanās nesana. Puiši studē un dzīvo Rīgā. Zigmārs Tehniskajā universitātē apgūst telekomunikācijas, ir jau ticis līdz maģistratūrai. Aigars izvēlējies to pašu augstskolu, studē būvniecības jomā. Pie ģimenes pavarda pietiek siltuma arī vecākās paaudzes pārstāvē — Aivara un Valentīnas mātēm. Kad Valentīna sievas godā ienāca šajās mājās, dzīvs bija vēl vecētīņš, kurš paspēja sagaidīt vecākos mazdēlus. Vajadzēja prast sadzīvot ar visiem — ar vīramāti un vīratēvu, Aivaram — ar sievasmāti, kura uz šejieni pārcēlās vēlāk. Te nevarēja uzjautrināties ar vaļīgām anekdotēm par sievas un vīra mātēm, te bija jāzūtur cieņas pilna attieksme pret cilvēkiem, kas piedalās mājas darbos, palīdz bērnu audzināšanā.

Mana vedekliņa ir čakla, strādīga, vēlāk stāstīja Aivara māmuļa, vienmēr ir mājās, neskranda apkārt pa pasauli. Visu sarūpē bērniem, izmazgā, sagatavo. Kad brīvdienās atbrauc lielie puikas, viņa abiem sarūpē pilnas ceļa somas. Prombraucot pavada abus līdz vārtiem, palaiž ar savu svētību. Šie vīramātes vārdi, ko viņa teica vedeklai nedzirdot, ļoti labi raksturoja ģimenes locekļu cilvēciskās attiecības, kas uzturētas un koptas nu jau vairāk nekā divdesmit gadu garumā.

Kamēr bija maziņi, tistija un auklēja mamma

Par vīrieša un tēva lomu ģimenē Aivars neņemam prātot un apcerēt. Pēc viņa domām, tas ir skaidrs tāpat. Vīrietim jāuzņemas smagākie darbi, un, dzīvojot laukos, par to trūkumu nūdien nevar sūdzēties. Tehnikas uzturēšana, apkopšana, darbs ar to lauku apstrādē, siena sagādē. Arī visas citas lietas — loga iestiklošana, malkas sagādāšana, kūts izmēšana, sniega attīrīšana, jumta vai durvju salabošana ir vīriešiem darāmas.

Pirmos gadus pēc apprecēšanās ģimene dzīvoja pilsētā, bet dzīve vēlāk tā iegrozijās, ka nācās pārcelties uz Aivara tēva mājām. Neuzskatu, ka lauki ir labākā vieta dzīvošanai, bet, ja nu tā ir iznācis, tad lietas jāpieņem tādas, kādas ir, saka Aivars. Viss, kas mājās un saimniecības uzturēšanā ir atkarīgs no viņa, paveikts godam. Kad pasaulē cits pēc cita nāca mazie, auklēšana, kopšana, tīstīšana galvenokārt bija mammas pārziņā. Kā tad ir ar to plaši sludināto līdzības un televīzijā reklamēto, kā tētis zīdāim maina pampers un baro ar pudelīti, jautāju Aivaram. Viņš smejojot atbild, ka pilsētnieku dzīvē tas varbūt iederas, bet ne laukos. Ja vīrs uz rokām ucinās

mazuli, kas skaldīs malku, nesis ūdeni lopiem vai šķūrēs sniegu? Protams, ja vajadzēja, tad arī tētis pie bērna gulīņas nomainīja mammu, bet tā pa istam par savu pienākumu uzskatīja nodrošināt, lai sieva varētu nodarboties ar mazuļiem bez citām rūpēm. Arī finansiālais nodrošinājums viņa ziņā.

Pie darba likti jau no mazotnes

Cilāt veseri, iedzīt naglas, pļaut, vākt sienu un citas vīrietim nepieciešamas prasmes Aivars dēliem mācījis jau kopš mazotnes. Burtiski kopš tā laika, kad spējuši pacelt cirvi un mēslu dakšas, iemācīti skaldīt malku, mēzt kūti. Nekad netika teikts, — vai, viņš vēl maziņš, jāpagaida. Puikām bija jāiesaistās visos darbos atbilstoši saviem spēkiem. Vienas iemaņas mācītas jau līdz desmit gadu vecumam, citas — vēlāk. Ne jau vienmēr tā gribēšana gan bijusi. Neesot no maigajiem cilvēkiem, reizēm nācies pacelt balsi un teikt stingru vārdu. Tomēr iztikts bez bargiem rājiem un dusmām. Tehnika gan zēniem nav kļuvusi par dzīves aicinājumu. Protams, dēli mākot ar to rīkoties, bet līdz nopietnai interesei par to tā arī nenonākuši. Piemēram, Aigaram asinis galdniecība, laikam no vectēva, kurš pratis gan karotes grebt, gan beņķišus izgatavot, domā Aivars.

Jānonāk līdz kompromisam

Vai tad žagars šajās mājās arī lietots? Neatbalstu tā cilāšanu, saka Aivars, bet puikām, maziem esot, pa kādai reizei ticis uzdots pa biksēm. Tie bijuši visai nopietni gadījumi, kad zēni blēņojušies ar sērkokļiem, izmēģinājuši pipes dūmu. Pēc desmit gadu vecuma šāda sodīšana ir pilnīgi nevajadzīga, uzskata Aivars. Tad noder sarunas un pārrunas. Dažreiz garumgaras, ar pārtraukumu un turpinājumu vēl otrā dienā, kad abas puses apdomājušās. Tēvam vajadzīga liela pacietība, lai draudzīgi, neapvainojot un kategoriski neuzspiežot savu viedokli, izdotos pārliecināt pusaudzi, ka pareizāk ir tā, kā domā tēvs, kas zina vairāk un ir dzīvē pieredzējis. Pusaudžu gados pieaugušo viedoklis maz tiek ņemts vērā, un tas ir laiks, kad bērniem reizēm izdodas iekulties nepatīkšanās. Ja šajā laikā vecākiem neizdodas saglabāt uzticēšanos un kontaktēties spējas, grūti klājas abām pusēm.

Tomēr Aivars neuzskata, ka vajadzīga bezierunu paklausība. Sarunu laikā ir jānonāk līdz kādam kompromisam, kas pieņemams abām pusēm. Jājūt, ka bērns beidzot ir sapratis, ka objektīvi spēj novērtēt savas vēlnes un patiešām grib paņemt labāko, un tad jāatbalsta, saka tētis.

Bērns ārpus mājās

Audzinauti uzticēšanās garā, mīlestības un siltuma pilnā ģimenē, šo māju zēni bija bez kompleksiem attiecībā ar vienaudžiem skolā. Kā jau tas laukos mēdz būt, puiku draugi bija no zināmām ģimenēm, tāpēc vecākiem nevajadzēja uztrauk-

● Mums patiešām ir prieks un lepnums par saviem dēliem, gribas ticēt, ka arī turpmākajā dzīvē kāja nepaslidēs, atvadoties teica Aivars un Valentīna, uzticama balsts trīs dēlu dzīvesceļā. Attēlā ģimene ar jaunāko atvasi Edmundu.

Foto: A.Stejanovs

ties par iekļūšanu nelabvēlīgās kompānijās. Varbūt kāds nenozīmīgs pārkāpums skolas gados arī noticis, bet lielas un nopietnas lietas, par kurām vecākus sauktu uz skolu, nav piedzīvotas. Aivars darbojās skolas padomē. Puikas mācījās labi, guva panākumus, piedalījās olimpiādēs, sportoja. Uz mācībām skubināt nevajadzēja, vecāki reizēm pārbaudīja atzīmes. Skolas gados zēni tika nodrošināti ar nepieciešamo, lai nejustos nepilnvērtīgāki par saviem vienaudžiem, taču saprātīgās robežās. Arī spēlējumu nebija, jo ģimene stila mantas vai apģērbu nevarēja atļauties, un dēli to arī neprasiya. Kabatas nauda bijusi minimāla. Kad vasarā saimniecībā visi bija pastrādājuši, rudens nesa ienākumus arī naudas izteiksmē, tad varēja atļauties kādu kārotu mantu nopirkt. Naudu vajadzēja krāt arī dēlu studijām. Zigmārs pēc Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvēšanas ieguva Vītolīņa fonda stipendiju, ko augstskolā saņēma divus kursus pēc kārtas. Edmunds kļuvis par laureātu valsts mēroga daiļlasīšanas konkursos.

Uz diskotēkām un ballītēm puikas sāka iet saprātīgā vecumā, labi vien padsmītnieku gados, stāsta Aivars. Vecāki nenorobežojās no tā, bet bieži vien no savas puses parūpējās par drošību. Tētis aizveda ar automašīnu vai arī brauca preti noteiktā laikā. Viņš atzinīgi izteicās par skolu, kurā balles beidzoties laikus. Taču vecākus, kuriem rūp viss, kas notiek ar viņu bērniem, nemiers māc vienmēr, kad bērni ir prom no mājām. Un arī Aivars to atzīst. Vecāku uztraukums par bērniem ir dabiska lieta, saka triju dēlu tētis, taču neturēsi viņus kā mucā.

Audzina ar klātbūtni un paraugu

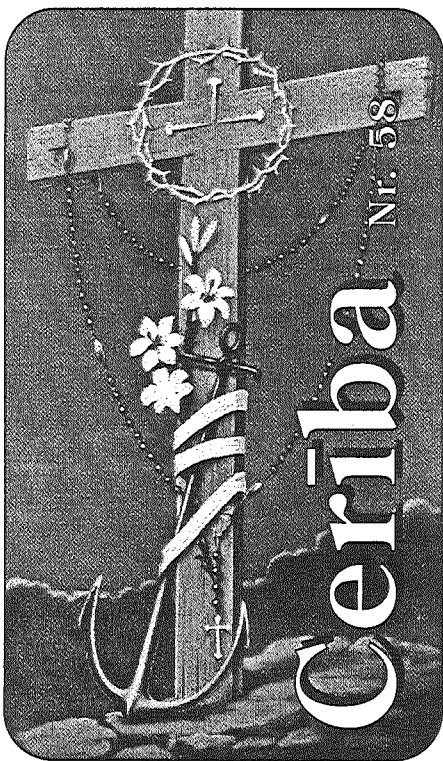
Dažā labā ģimenē grūtības sagādā pat vienas atvases atturēšana no alkohola vai «zālītes» lietošanas. Kā tas izdēvies triju dēlu vecākiem? Neesmu nekāds svētais, un arī alkoholu savulaik esmu lietojis, vaļsirdīgi saka Aivars, taču dēliem tomēr esmu mācījis atturīga dzīvesveida priekšro-

cības. Par šiem jautājumiem daudz runāts. Strodu mājās neesot pieņemts, ka katrā dzīves gadījumā galdā tiktu celta alkoholišķā dzēriena pudele. Tiek uzņemti ciemiņi, svinēti gadskārtu svētki, ģimenes godi, taču alkoholam šādās reizēs nav ierādīta galvenā vieta. Izejot pastāvīgā dzīvē, rodas jauni kontakti, apkārt ir dažāda sabiedrība, un ļoti svarīgi, lai dēli uzskatītu, ka jāievēro ģimenē izveidotie principi.

Cik liela nozīme labu bērnu uzaudzināšanā ir tēvam, jautājam Valentīnai. Ļoti liela, sevišķi tajā vecumā, kad puikas paaugas. Viņi patiešām raugās, ko un kā tēvs dara konkrētā situācijā, ņem no viņa piemēru. Ievēro uzvedību, ieradumus, stāstīja dēlu māte. Esot pamanījusi, ka reizēm atdarina tēti un rīkojas tā, kā to darītu viņš. Viņa neuzskata, ka vienmēr viss izdarīts ideāli. Taču viennozīmīgi, — vienmēr jutusies aprūpēta. Daudz palīdzējuši arī vecvecāki, uzņemoties bērnu pieskatīšanu, kad Valentīna strādāja bankā un veikalā. Tagad viņa ir mājsaimniece. Kad puikas bija mazi, Valentīna viņiem regulāri lasīja priekšā grāmatas. Bērnos līdz ar to ieaudzīnāta cieņa pret zināšanām, pret grāmatu. Kamēr bērni ir maziņi, viņiem vajadzīgas mammas rokas, bet pienāk laiks, kad audzināšanā noteikti jāiesaistās tētis, uzskata Valentīna. Viņš vienmēr prot atrast laiku, atliekot malā ieplānotos darbus, prot arī palutināt, nopērkot kādus gardumus, ved sēņot, ogot, par vīru teica Valentīna. Savukārt Aivars augstu vērtē savas dzīvesbiedres ieguldījumu bērnu audzināšanā, rakstura īpašības. Viņa prot visus apcubināt, visu uzturēt kārtībā, atzinīgi vērtē Aivars. Visai paškritiski piebilstot, ka pats ģimenei varētu veltīt vēl vairāk laika.

Ir tikai viena lieta, ko Aivaram nav izdevies mantojumā nodot dēliem. Un tas ir — maksākerēšana, Aivara vaļasprieks, kam viņš var veltīt veselas diennaktis, sevišķi, ja dodas uz Lubāna ezeru. Dēli nesaprot tēti, kā var stundām sēdēt uz ūdeņiem odu un knišļu sadzelts, samircis vai vēju sapūsts. Tētis par to nedusmojas un nejust.

L.Rancāne

Lūgšana

Visvarenais un žēlsirdīgais Dievs, attālini no mums visus šķēršļus ceļā pie Tevis. Lai nekas mums netraucē tuvoties vienoties ar Tevi, lai, iemantojuši miesas un dvēseles mieru, mēs labprāt un ar priecīgu sirdi kalpotu Tev. Paldies Tev, Kungs, par Tavām svētajām dāvanām! Svētā Gara spēks, ko Tu dāvā Baznīcas sakramentos, lai dara mūs par Taviem lieciniekiem.

Lai mūsu dzīve ir patiesi kristīga – lai tā ir nesavtīgas mīlestības dzīve, jo vienīgi tāda ir Tev patīkama un pie Tevis ved. Amen.

VATIKĀNA ZIŅAS

Latvijas vēstnieks Alberts Sarkanis tikās ar pāvestu Benediktu XVI

Pāvests Benedikts XVI Vatikānā tikās ar diplomātisko misiju vadītājiem, kas akreditēti pie Svētā Krēsla. Audiencē piedalījās arī Latvijas vēstnieks Dr. Alberts Sarkanis (attēlā), saņemdam no Benedikta XVI sekmiģa gada vēlējumus Valsts prezidentei un visiem Latvijas iedzīvotājiem.

Savā vēstniekiem veltītajā uzrunā Benedikts XVI uzsvēra, ka pasaules sabiedrība joprojām ir lielu globālu izaicinājumu priekšā. Ir nepieciešams stiprināt cerību un apņēmību vairāk iesaistīties kalpošanā mieram un individu un tautu attīstībai. Īpaši uzsvērts tā sauktais bada skandāls Āfrikas un Āzijas ontinentos – turīgās valstis un to vadītāji tiek aicināti pieņemt attiecīgus lēmumus, lai nabadzīgās valstīs varētu baudīt viņām pienākošos labumus. Uzrunā pāvests skāra arī jautājumus par drošību, enerģētisko un nukleāro, bruņotiem un iesaldētiem konfliktiem, atbrūnošanos, migrāciju, ģimenes institūcijas globāliem riskiem.

Benedikts XVI vērsa uzmanību uz to, ka pārprast demokrātijas īstenošana var pārvērsties par relativisma diktatūru, kad tiek piedāvāti tādi attīstības antropoloģiskie modeļi, kas ir pretrunā ar cilvēka cieņu un dabu. Mieru ir iespējams veicināt, respektējot autētisko personu, tādējādi veidojot pamatu cilvēcisksam integrālam humānismam, uzsvēra Benedikts XVI.

Audiences ietvaros Latvijas vēstnieks tikās arī ar Vatikāna valsts sekretariāta jauno vadību – Valsts sekretāru kardinālu Tarcizio Bertoni un Vatikāna valsts ārlietu sekretāru monsinjoru Dominiku Mamberti.

2. februāris – Kristus Bērna prezentācija Jeruzalemes svētnīcā

Četrdesmitajā dienā, kā to vēsti Eņģēlijs, vecāki nesa Kristus Bēru uz Jeruzalemes svētnīcu, lai veltītu to Debesu Tēvam. Ārēji tika izpildīts Vecās derības likums, bet īstenībā Kristus stieba pie cilvēkiem, lai satiktos ar viņiem un atklātu sevi.

Vecais Simeons ņēma Viņu uz rokām un nosauca par «gaismu pagānu apgaismošanai». Pats Kristus, sludinādam savu mācību, teica: «Es esmu pasaules gaisma, kas Man seko, tas nestaigā tumsībā, bet iegūs dzīvības gaismu.» (Jn.8,11) Šie Kristus vārdi mūs iedrošina un iedvesmo uzticīgi atdarināt Viņa dzīvi, ja vien gribam būt patiesi apgaismoti ar Viņa žēlastības gaismu un tikt izdziedināti no ikviena garīgā akluma un grēka.

Kristus prezentācija jeb stādīšana priekšā Jeruzalemes svētnīcā, vai upurēšana Debesu Tēvam ir svētki, ko tauta sauc par Sveču dienu, jo šajā dienā pirms Svētās Mises svēti sveces un ar aizdegtām iet procesijā. Sveces un sveču gaismu simbolizē mūsu Pestītāju Jēzu Kristu, kas ir pasaules gaisma.

Mēs visi gribam dzīvot, strādāt un darboties, Kristus žēlastības gaismas apgaismoti, dzīvot kā Dieva gaismas bērni. «Bet, kas pieder Kristum, tie ir savu miesu krustā piesitūši līdz ar kaislībām un kārbām,» atgādina Svētais Pāvils.

18. gadsimts vēsturē tiek saukts par «apgaismības laikmetu». Šie apgaismotāji gribēja dot prātam pēc iespējas vairāk zināšanu. «Zināšanas ir vara». Mācīt, mācīt un atkal mācīt. Tad prāts, piepildīts ar zināšanām, valdis kā valdnieks pār jaunām kaislēm, iegribām un dziņām. Tad nāks labāki laiki: brīvība, brālība un vienlīdzība. Prāta dievieti simbolizēja balta krāšņā apģērbā tērpta jaunava, kas tika stādīta uz altāra vai nesta demonstrācijā pa ielu un godināta kā prāta dieviete.

Visur jāvalda prāta atziņām. Bet ar laiku sakrājiēs daudz notikumu, kas liecina, ka ar zināšanām vien nepietiek. Ir svarīgi, kā zināšanas izlieto: par labu vai ļaunu, par svētību vai ļāstu. Sava nozīme ir arī audzināšanai, izglītošanai, labas gribas veidošanai ar ticības gaismu un žēlastībām, kas veido sirdsapziņu pareizā izpratnē – kas labs un kas ļauns, kas atļauts un kas aizliegts, kas likumīgs un kas nelikumīgs, kas godīgs un kas negodīgs.

Tiroles kapucīns, tēvs Kajs Peratoners,

bijušais kara kapelāns, 1915. gadā rakstīja: «Vienā kara gadā es iemācījos vairāk nekā 49 mūža gados, vairāk nekā savā dzīvē biju lasījis, dzirdējis un studējis, cik liela lieta ir ticība cilvēka dzīvē. Bet tagad es to redzu pats ar savām acīm – ticība ir visaugstākais spēks virs zemes, pamatu pamats, vienīgais mierinājums, kāds vien ir. Jā, katrā ziņā, svētā ticība rūpju pilnā Eļļas kalna stundās ir mūsu mierinājums, mūsu reliģiskais spēks. Tāpēc laimīgs ir tas cilvēks, kam ir svētā, katoliskā ticība, jo šī svētā ticība viņa ievainotajā sirdī nes brīnumaini spēcinošo balzamu, māca nomākt cilvēku priecīgi raudzīties uz augšu un palauties uz Kungu.»

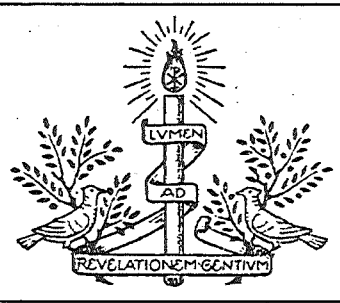
«Ja kāds grib Man sekot, tas lai aizliedz sevi un ik dienas ņem savu krustu un seko Man.» (Lk.9.23)

Sveču dienas simboli: degoša svece ir Kristus — «Gaisma pagānu apgaismošanai», bet divi baloži attēlo viņa uzpurēšanu.

Pirms Svētās Mises notiek sveču svētīšana. Priesteris iziet pie altāra, kura priekšā noliktas sveces, skaita piecas lūgšanas un svēti sveces, tās aplacīdams ar svētīto ūdeni un apkvēpinādam.

Pēc svētīšanas priesteris sveces izdala. Kamēr dala sveces, koris dzied Simeona slavas dziesmu. Sākas procesija. Vispirms tiek nests krusts, kam seko priesteris un tauta, nesot rokās aizdegtas sveces. Mises laikā no Eņģēlija līdz Komūnijai ticīgie tur rokās aizdegtas sveces.

Liturgisko drēbju balta krāsa un daudzās sveces norāda, ka šie ir gaismas svētki. Gaisma atspīd visā pilnībā. Ziemassvētku naktī «gaisma spīdēja tumsībā» un maz bija to, kas viņu pieņēma, tikai nabadzīgie gani. Triju Kēniņu dienā gaisma jau spīd pāri Jeruzalemei, kas saņem ziņu par Mesijas iedzimšanu. Tautu sūtņi nāk un pielūdz viņu. Bet sveču dienā visa Baznīca svecēm rokās iziet pretī savam Karalim. Baznīca šīn dienā ir līgava, kas ar degošu lampu rokā iet satikt savu līgavaini Kristu.

«Laulības gredzenu, ar kuru Kristus saderinās ar dvēseli, debesis izgatavo no pacietīgi panesto ciešanu ķēdes» — tā poētiski runāja prelāts Ullatorne. «Tas, kurš neprot savā dvēselē ciest, tam nav īstas izpratnes par Dieva esamību un Viņa tuvumu», raksta cits garīgās dzīves pazinējs.

Cilvēks iegūst milzu spēku, ja tas visas grūtības, kuras nevar novērst un pie kurām viņš nav vainīgs, pieņem kā Dieva pielaišanas un sūtītas, prot ciest Dieva mīlestības, goda un Viņa vārdā.

Atcerēsimies dižo «Pazaudētās paradīzes» autoru Miltonu. Viņš bija aklis un lūdza savas meitas pārlasīt viņa grāmatu

priekšā, bet tās to negribēja darīt slinkuma dēļ. Viņas tēva grāmatas apmainīja un meloja, ka tās kāds ir nozadzis. Bet arī tādās apstākļos Miltons nepārtraukti rakstīja — diktēja savu neizmirstamo darbu «Pazaudētā paradīze».

Der atcerēties vēl arī lielo rakstnieku Valteru Skotu. Viņš kļuva slavens no kādas nelaimes, jo rūpniecības darījumos sapinās ar nesaprātīgiem un neprasmīgiem cilvēkiem, kas uzņēmumu noveda līdz bankrotam. Bankrotam sākoties, viņš varēja aizbēgt no tiem, kuriem bija parādā. Skots tomēr apņēmas maksāt gan savu, gan pārējo darījumu partneru rēķinu. Blakus šerifa pienākumiem četru nedēļu laikā viņš sarakstīja grāmatu «Vaverly». Pēc tās triju gadu laikā sarakstīja vēl deviņas grāmatas. Un tā, gribēdams atmaksāt savus un draugu parādus, kuru iemesls bija bankrots, Valters Skots sarakstīja 48 grāmatas. Tā viņa nelaime bija par iedvesmu viņam kļūt par rakstnieku.

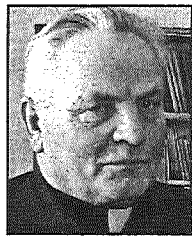
Kāds jauniešs, kas sekoja Kristum, lūdzās: «Kungs Jēzu, kad manas kājas mani vedina uz grēku, atturi mani; ja manas acis gribētu skatīt ko netikumīgu, aizver tās; ja mana mute gribētu teikt grēcīgus vārdus, aizver to; ja manas domas nomaldās uz grēku, saturi tā. Kungs, nepielaid, ka es tikai vienu soli attālinos no Tevis.»

«Bez Manis jūs nekā laba nevarat veikt, kas nepaliks Mani kā atvase kokā, tas nevar dot augļus, tāpat ja jūs nepaliksiet Mani,» teica Kristus. Tāpēc Svētais Cirilis no Jeruzalemes aicina vienoties ar Kristu Svētajā Komūnijā. Viņš raksta: «Ja tevi apdraud lepnības inde, pieņem šo Sakramentu un pazemīgā Maize arī tevi padarīs pazemīgu. Ja tevi pārņem skopums, ēd debesīgo Maizi un devīgā Manna arī tevi darīs devīgu. Ja tevi rodas skaudības vēji, pieņem Eņģeļu Maizi un dzer Viņa Asinis, un

Kristus Miesa, kas pārcieta nicināšanu, izmācīs tevi pašsavaldīšanai. Ja esi paradīslinkot, kad negribas lūgties un darītu labu, stiprini sevi ar Kristus Miesu un tu tici pildīs ar dedzības garu.»

Tāpēc staigāsim vienmēr Kristus žēlastības gaismā un to lūgsim, lai šī gaisma mūs vada un valda, lai piepildītos Kristus mācība — «Tā lai jūsu gaisma spīd cilvēkiem, lai viņi redz jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir debesis.» (Mt.5,16)

Deķāns P.Vilcāns

ZIŅAS NO LIETUVAS

Atjauno ugunsgrēka laikā izdegušo Krusta kalnu

Sākot ar 3. janvāri, uz Krusta kalnu, kas atrodas 12 kilometru attālumā no Šauļiem, atkal plūst cilvēki, lai gan pagājušā gada 28. decembrī tur bija izcēlies ugunsgrēks un tā laikā sadega krusti 50 kvadrātmetru platībā. Tagad to vietā atkal tiek uzstādīti jauni.

«Cilvēki lūdzas un uzstāda arvien jaunus un jaunus krustus sadegušo vietā,» telefonintervijā aģentūrai CNS stāstīja vietējās padomes priekšsēdētāja Mijute Pozemeckaitē. Šauļu bīskaps Eugenius Bartulis pavēstīja, ka sadeguši galvenokārt mazie krustiņi, kas bija novietoti uz zemes, bet

apdeguši arī vairāki lielle krucifiksi.

Zināms, ka ugunsgrēka laikā Krusta kalnā bija vismaz 200 tūkstoši dažāda izmēra krustu. Par laimi, uguns nenonāca līdz vietai, kur pagājušā gada septembrī pēc pāvesta Benedikta XVI vēlēšanās bija uzstādīts skaists krusts.

Pašvaldības vadītāja domā, ka ugunsgrēka iemesls bija degošas sveces, kuras uz Krusta kalna dedzināt ir stingri aizliegts. «Tā nenoliedzami ir vissvētākā vieta šajā Lietuvas reģionā, tā ir kā cerības simbols drīzāk dzīvājiem nekā mirušajiem.» Pastāv uzskats, ka uz šī kalna kādreiz stāvējusi pils, kuru XIV gadsimtā nodezināja Livonijas ordeņa bruņinieki. No tā laika šis lietuvišu kauliem klātais kalns kļuva par tautas svētnīcu, tieši tad arī sāka uzstādīt krustus. To

skaits ievērojami palielinājās pēc sacelšanās pret Krievijas cara valdību 1831. gadā. Vietas godināšana atjaunojās pagājušā gadsimta 50. gados, kad no Sibīrijas atgriezās izsūtītie lietuvieši.

1993. gadā pāvests Jānis Pāvils II pie kalna noturēja Svēto Misi, bet gadu vēlāk te tika uzstādīts milzīgs krusts — dāvana no pāvesta. Krusta kalnu ik gadus apmeklē vairāki miljoni tūristu un svētnīcu apmeklētāju no visas pasaules.

5. februārī atcerēsimies svēto Agati

Svētā Agate, kuras nāves dienu atceramies 5. februārī, dzimusi ap 230. gadu Sicīlijā. Mazā Agate saņēma no vecākiem labu un dievbijīgu audzināšanu.

Jau bērnībā viņa deva solījumu, apņēmoties par savu vienīgo līgavaini uzskatīt Jēzu Kristu. Cilvēku ienaidnieks – ļaunais gars – nevarēja vienaldzīgi noskatīties uz Agates tikumiem. Daži dižciltīgi jaunieši tikoja pēc viņas rokas. Arī Sicīlijas pārvaldnieks, uzzinājis par Agates spožajām īpašībām, lika meiteni atvest pie sevis. Sapratusi pārvaldnieka Kvinciāna ļaunos nodomus, Agate bēguļoja un slēpās. Pārvaldnieks izsludināja atliedzību tam, kas atradīs Agati. Tā kā jaunava jau bija apsolījusi savu dzīvi veltīt Dievam, viņa visus pārvaldnieka piedāvājumus noraidīja. Pēdējais nosprieda, ka Agates atteikums ir saistīts ar viņas ticību, tāpēc nolēma piespiest jaunavu atteikties no tās.

Lai īstenotu savus nekrietnos nodomus, pārvaldnieks nodeva Agati izlaidīgas sievietes Afrodizas rokās. Viņa pielika visas pūles, lai Agate atteiktos no ticības un nodotos izlaidīgiem miesas priekiem.

Taču Afrodizai nebija nekādu panākumu. Neizsakāmas ciešanas šajā laikā piedzīvoja Agate, viņa raudāja un nemītiģi lūdza Dievu. Afrodiza bija spiesta atzities pārvaldniekam – drīzāk dimantu varētu padarīt mikstu nekā Agati ievest kārdināšanā.

Pēc trīsdesmit dienām Agate nonāca pārvaldnieka rokās. Viņš kļuva nikns un solīja atbērties, liekot Agatei atteikties no ticības tiesas ceļā.

Tajā laikā visiem saistošs bija Cēzara Decija (249 – 251) dekrēts par ticīgo vajāšanu. Kad Agate atteicās mainīties un palika pie savas ticības, viņai sāka pielietot dažādas mocības. Viņas miesu plosīja asiemiņiem un asiņainās brūces piededzināja. Agate nepade-

vās. Kad pārvaldnieks lika viņai atteikties no Jēzus Kristus, Agate atbildēja: «Kristus ir mana pestīšana un mana dzīve. Jūsu draudiem un mocībām grūti būs mani iebiedēt. Kā briedis meklē dzīvu ūdens avotu, lai dzesētu slāpes, tā es vēlos atdot savu dzīvību Pestītājam, kas mani ir atpestījis.»

Tad Kvinciāns lika bendei nocirst Agatei krūtis. Sakropļoto Agati nosūtīja uz cietumu, cerot, ka viņa drīz mirs.

Pusnaktī cietumā pēkšņi parādījās neparasta gaisma. Agati apcietināja Svētais Pēteris, nesot zelta trauku ar dziedinošo balzāmu. Agate brīnumainā veidā tika izdziedināta. Izdziedināšanas brīdī pārējie cietumnieki, kristieši, tika atbrīvoti no važām un izbēga no cietuma.

Ātri vien Kvinciāns uzzināja par šo neparasto brīnumu, uzskatot to par burvestību, un Agati nodeva tiesai. Turgus laukumā, kur notika tiesa, sapulcējās daudz ļaužu.

Kvinciāna draugi Silvins un Falkonijs ieteica pārvaldniekam Agati vadīt pa kvēlojošām oglēm un sadaudzītu podu šķembām. Kad pārvaldnieks uzsāka mocības, pēkšņi pilsētā sākās zemestrīce. Pilsētas mūris, pie kura stāvēja Silvins un Falkonijs, abus ļaundarus gāzoties nogalināja. Izbiedētā tauta uzbruka pārvaldniekam. Pilsētā sākās nemieri un nekārtības.

Kvinciāns pavēlēja Agati nekavējoties ieslodzīt cietumā, bet pats aizbēga. Agate mira cietumā 251. gadā, viņa bija nodzīvojusi 21 gadu. Izmantojot pārvaldnieka prombūtni, ticīgie apbedīja Agati. 5. februārī, Agates apbedīšanas laikā, parādījās eņģelis.

Pēc kāda laika Kvinciāns atgriezās, cerēdams savas dusmas

vērst pret Agates tuviniekiem un iegūt viņu bagātības. Taču, dodoties uz Palermo, strakotais zirgs iesvieda Kvinciānu vētrainā upē, kur pārvaldnieks noslīka, bet viņa līķi, kaut arī meklēja ilgi un rūpīgi, nekur nevarēja atrast. Ikonogrāfijā līdz 14. gadsimtam

Svētā Agate attēlota ar palmas zaru vai krustu rokās (6. gadsimta mozaika Ravennā Svētā Apolīnārijā dievnamā; 11. gadsimta freskā Svētās Sofijas katedrālē Kijevā; ar aizdegto lāpu — 14. gadsimta Svētā Stefana katedrālē Vīnē).

Glezniecībā Neapolē 17. gadsimtā gleznotāja Frančesko Guarini gleznā, kā arī Strasburgas muzejā skatāma Alesandro Turchi glezna, veltīta Svētās Agates brīnumainajai izdziedināšanai. Francijā Fabrē muzejā skatāma Francisco Zurbarana glezna, kurā attēlots, kā Svētā Agate uz paplātes pasniedz Dievam savas krūtis.

Tā kā Svētās Agates godināšana bija plaši izplatīta, viņas piemiņas dienā, 5. februārī, radās ieradums svētīt maizi un ūdeni, ko lietoja vētru un negaisu brīžos, kā arī uguns nelaimēs, un jauncelamu ēku pamatā ievietoja svētītu maizes gabaliņu.

Gadu pēc Svētās Agates nāves izvirda vulkāns Etna, un ugunīgā lava strauji tuvojās Katanijai. Tauta nekavējoties devās pie Svētās Agates kapa, procesijā nesot līdzī viņas plīvuru, kas bija saglabājusies, kad svēto dedzināja uz sārta. Lavas straume mainīja savu virzienu, Katanija bija glābta. Svēto godināja pret ugunsliedzīgām, bet viņas plīvuru — no dažādām slimībām.

Baidoties no saračīņiem, Svētās Agates mirstīgās atliekas tika nogādātas Konstantīnopolē. Vēlāk bīskaps Maurīcijs tās pārveda uz Sicīliju. Šīs procesijas laikā atkal notika dažādi brīnumi.

Pie Svētās Agates svētgleznam ticīgie joprojām lūdzas, lai tiktu pasargāti no zemestrīces posta, ugunsgrēka un zibens postījumiem, viņa ir arī slimnieku kopēju aizbildne, tēraudietuvju strādnieku aizstāve, kā arī palīdz sievietēm krūts vēža slimībās.

Svētās Agates vārds minēts Svētās Mises kanonā. Latvijā Svētās Agates godam ir uzcelti tikai divi dievnami — Skaistas pagasta Ludvigovā un kapela Svētās Agates godam Nīgrandes pagastā.

Svētā mocekle Agate, lūdzi par mums!

Priesteris A. Budže

Latvijas un Maltas ordeņa sadarbība

Maltas Ordeņa lielmeistrs Fra' Endrijs Bertijs 19. janvārī tikās ar diplomātisko misiju vadītājiem, kas ir akreditēti pie Neatkarīgā un Hospitālā Maltas bruņinieku Ordeņa.

Audiences laikā lielmeistrs Latvijas vēstniekam Dr. Albertam Sarkanim izteica aicinājumu Latvijas sabiedrībai atbalstīt kristīgas labdarības programmas tiem, kam visvairāk labdarība ir nepieciešama, it sevišķi atsvešinātu vērtību vidē. Lielhospitālietis Albrehts fon Bēzelāgers, kas 2004. gadā apmeklēja Latviju, izteica pārliecību, ka Maltas Ordeņa palīdzības dienesta darbība Latvijā tiks sekmīgi turpināta.

Pašlaik pie Neatkarīgā un Hospitālā Maltas Bruņinieku Ordeņa ir akreditēti 96 valstu diplomātiskie pārstāvji. Latvijā pārstāv vēstnieks ar rezidenci Varšavā.

Sakari ar Maltas Ordeni nepārtraukti tiek stiprināti. Tā 19. janvārī ārlietu ministrs Artis Pabriks tikās ar Neatkarīgā Militārā Hospitālā Maltas Bruņinieku Ordeņa vēstnieku Latvijā Pēteri Baronu fon Furstenbergu, kura rezidences vieta ir Vācija.

Ministrs pateicās Maltas palīdzības dienestam par sniegto atbalstu Latvijai, risinot sociāla rakstura problēmas, uzlabojot dzīves apstākļus invalīdiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem.

Pēteris barons fon Furstenbergs puda

gandarījumu par Latvijas valsts straujo attīstību pēdējos gados, laikā, kad viņš bijis Maltas Ordeņa vēstnieks Latvijā. Pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, Maltas Ordeņa sniegtā palīdzība mūsu valstij ir salīdzinoši samazinājusies, jo ordeņa pārstāvniecības sniedz humāna rakstura palīdzību, kur tā visvairāk vajadzīga, īpaši Āfrikā, Āzijā, Latīņamerikas valstīs.

Diplomātiskās attiecības starp Latviju un Maltas Ordeni nodibināts 1995. gada 15. augustā. Kopš 1994. gada Latvijā darbojas Maltas palīdzības dienests. Savulaik Latvijas prezidents Guntis Ulmanis piedalījās Maltas Ordeņa deviņsimtgades svinībās Romā 1999. gadā.

Maltas Ordenis izveidots 1099. gadā Jeruzalemē svētceļnieku aizsardzībai un aprūpei. Pašlaik Maltas Ordenim ir diplomātiskās attiecības ar 93 valstīm un novērotāja statuss Apvienoto Nāciju Organizācijā.

Ordeņa palīdzības dienests dibināts Vācijā 1953. gadā, Latvijā sācis darboties pirms 12 gadiem. Maltas palīdzības dienests Latvijā nodrošina vecu un vientuļu cilvēku ēdināšanu mājās, invalīdu transportu, aprūci pirmās palīdzības sniegšanā, organizē nometnes cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, rīko labdarības pasākumus. Atvēlot naudu Maltas Ordeņa palīdzības dienestam, ziedotāji saņem uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides.

Bībeles teicieni mūsdienu skatījumā

Aprēcības akmens, piedauzības akmens

Piedauzības akmens – iemesls strīdiem un apvainojumiem. Svētais Pāvils vēstulē romiešiem skaidro, ka viņi neticēja Jēzum Kristum kā Mesijai un Dieva dēlam. «Ja tu ar savu muti apliecināsi Jēzu par Kungu un savu sirdi ticēsi, ka Dievs viņu uzmodinājis no mironiem, tu tiks izglābts.» (Rom.10:9) Izraēlieši steidzās pie Jēzus nevis tāpēc, lai tiktu atpestīti, bet gan Viņa darbu dēļ.

«Tad Viņš būs svētums, un tai pašā laikā Viņš būs par aprēcības akmeni un par piedauzības

klīnti abiem Israēla namiem, par valgu un par slazdu Jeruzalemes iedzīvotājiem.» (Is. 8:14)

Par to atgādināja arī sirmgalvis Simeons, kad Jeruzalemes svētnīcā turēja uz savām rokām Bēru Jēzu: «Redzi, Viņš ir likts par krišanu un augšāmcēlšanos daudz ļaudīm Israēlā un par zīmi, kam runā preti.» (Lk.2:34)

Jēzus savu žēlsirdīgo nostāju pret grēciniekiem pielīdzināja paša Dieva attieksmei pret tiem. «Man patīk žēlastība un ne upuris. Jo es neesmu nācis aicināt taisnos, bet grēciniekus.» (Mt.9:13) Pestītājs gāja pat tik tālu, ka, ēdot pie viena galda ar grēciniekiem, lika

saprast, ka atļauj tiem dalīties ar Viņu mesianiskajā mielastā. Taču īpaši smagas izvēles priekšā Jēzus Izraēļa tautas garīgos vadītājus nostādīja tieši grēku piedošanas jautājumā. Viņi lielās izbailēs jautāja: «Kas cits var grēkus piedot kā vienīgi Dievs?» (Mk.2:7) Arī mūsdienās daudziem Jēzus ir gan klupšanas akmens, gan augšāmcēlšanās cerība.

Kā vilki avju ādās

Par plēsīgiem vilkiem mēdz dēvēt ļaunus, divkosīgus un liekulīgus cilvēkus.

Jēzus mūs nopietni brīdina: «Sargieties no viltus praviešiem, kas pie

mums nāk avju drēbēs, bet no iekšpuses tie ir plēsīgi vilki.» (Mt. 7:15)

Liekulība un meli bija pazīstami jau kopš cilvēces sākumiem. Šie grēki ir iedzīvēti grēka sekas. Liekulība un melus cilvēki izmanto, paši neapzinoties, ka atrodas to iespaidā.

Skaudībā Svētais Augustīns saskatīja «velnišķīgo grēku šī vārda pilnā nozīmē». Skaudība rada naidu, aprunāšanu, apmelošanu, prieku par tuvākā nelaimi un neapmierinātību ar viņa labklājību.

Patiesīgums ir ļoti dārga manta. Patiesīgums mums piešķir iekšēju dižciltību, rada drošību un uzticību cilvēku attiecībās. Dievs pats ir bezgalīgā patiesība, tāpēc Viņš no

mums prasa, lai arī mēs būtu patiesīgi.

Nekad nedrīkst melot, lai izdarītu kādam pakalpojumu («dienesta meli») vai izkultos no nepatīksamām («vajadzības meli»). Arī melot «pa jokam» ir grēks, jo citi to var nesaprast kā joku. Kas melo kādā svarīgā lietā, vai arī zinādamas, ka viņa meli nodarīs lielu ļaunumu, tas nāvīgi grēko.

Meli samaitā sirdi, sagrauj uzticību starp cilvēkiem un atnes lielu postu visai pasaulei.

Čūska, ko velns izmantoja paradīzē, lai piekrāptu pirmo cilvēku Adamu, ir kļuvusi par melu un divkosības simbolu.

Vienojas par uzlabotu Latvijas un Baltkrievijas robežas šķērsošanu

Latvijas vēstniece Baltkrievijā Maira Mora un Baltkrievijas Ārlietu ministrijas īpašo uzdevumu vēstnieks Mihails Aleksejčiks 19. janvārī Minskā parakstīja Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības Protokolu par grozījumiem 1993. gada 18. augusta Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības vienošanās par robežas caurlaides punktiem.

Grozījumi paredz izslēgt no 1993. gada vienošanās robežas caurlaides punktu Piedruja — Druja (pasaziēru satiksmē), atverot robežas šķērsošanas punktus Piedruja — Druja, Vorzova — Līpovka, Kaplava — Pļusi, kā arī papildus iekļaujot Meikšāni — Gavriļino Latvijas un Baltkrievijas pierobežas teritoriju iedzīvotāju robežas šķērsošanai, kuri pārvietojas uz otras puses pierobežas teritorijām kājām vai transporta līdzekļos, kuru svārs nepārsniedz 3,5 tonnas un kas atrodas viņu personīgajā lietošanā, bez precēm, kuras jādeklarē.

Izmaiņus veiktas, lai radītu labvēlīgus apstākļus, kādā Latvijas un Baltkrievijas pierobežas iedzīvotāji šķērso robežu, ievērojot nepieciešamību uzlabot kārtību, kādā robežu šķērso autotransporta līdzekļi.

Vienošanās stāties spēkā pēc abu valstu iekšējo procedūru izpildes aptuveni divu mēnešu laikā.

VID LRI INFORMĒ

Kafijas, dzērienu un tabakas izstrādājumu ierobežojumi uz ES robežas

Pārvietojot preces pāri Eiropas Savienības (ES) iekšējām robežām, muitas kontrole tiek veikta tikai tad, ja muitas iestāžu rīcībā it atbilstoša informācija par likumdošanā ierobežoto preču pārvietošanu pāri robežai. Personiskai lietošanai **fiziska persona** drīkst pārvietot pāri robežai visas sadzīvei nepieciešamās preces, ievērojot **izņēmumus**, ko nosaka dalībvalstis spēkā esošie normatīvie akti, ziņo VID LRI birojs.

Tomēr ir atsevišķas preču grupas, kurām ES dalībvalstis (tai skaitā Latvija) paredzējušas ievadamo apjomu ierobežojumus. Ievadot preces, ja fiziska persona tās iegādājusies vienā no ES dalībvalstīm, kā arī attiecīgajā valstī ir samaksājusi visus nodokļus, **nedrīkst pārsniegt** sekojošo ievadamo preču skaitu, svaru, litražu:

- **tabakas izstrādājumi:**
800 cigaretes; 400 cigarillas; 200 cigārus; 1 kilogramu smēķējamās tabakas;

- **alkoholiskos dzērienus:**
110 litrus alus; 90 litrus vīna (tai skaitā ne vairāk par 60 litriem dzirkstošā vīna) vai pārējo raudzēto dzērienu; 20 litru starpproduktu; 10 litru pārējo alkoholisko dzērienu;

- **kafiju** — 10 kilogramus un **bezaikoholiskos dzērienus** — 110 litrus.

Sakarā ar Eiropas Savienības paplašināšanos, tādas valstis kā Austrija, Beļģija, Vācija, Lielbritānija, Dānija, Somija un Īrija ievieša ierobežojumus tabakas izstrādājumiem. No Latvijas uz šīm ES valstīm drīkst ievest ierobežotu daudzumu - 200 cigarešu.

Fiziskai personai, ceļojot pa ES dalībvalstīm, personīgajā bagāžā drīkst būt pārtikas preces, kuras ir nepieciešamas personiskai lietošanai, citu ierobežojumu nav. Pārtikas preču ierobežojumus var ieviest tikai tad, ja vienā no ES valstīm uzliesmo dzīvnieku infekcijas slimības.

LASĪTĀJU IEROSINĀTS TEMATS

Skolas un ģimenes labākais saziņas veids – dienasgrāmata

Dienasgrāmatas pamatskolu audzēkņiem ir obligāts dokuments, un to lietošanu reglamentē Ministru kabineta noteikumi. Katram skolēnam, līdz 9. klasei ieskaitot, tā ir obligāta prasība. Uz vidusskolām šī prasība tik strikti neattiecas, tomēr ikvienā no vidējām izglītības iestādēm jābūt noteiktai informēšanas kārtībai. Izdevniecības piedāvā visdažādāko formu dienasgrāmatas, bet katra skola var izvirzīt savus noteikumus, kādiem kritērijiem tai jāatbilst. Pats galvenais, — lai dienasgrāmata skolēnam būtu vispār. Noteikti jābūt ailītēm, kurā ierakstīt mācību stundu un tajā uzdoto, kā arī atzīmes. Obligāta arī prasība, lai katru nedēļu dienasgrāmatu parakstītu klases audzinātājs, bet vecāki regulāri iepazītos ar ierakstiem.

Dienasgrāmata pieradina bērnus pie sistemātiskas savu galveno veicamo darbu uzskaites, teica rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis. Pirmās klases skolēniem, kamēr viņi iemācās rakstīt, stundu sarakstus palīdz sastādīt vecāki un skolotājs, bet jau otrajā mācību pusgadā viņi raksta paši.

Kāpēc veidojas tāda situācija, ka vecāki dienasgrāmatā ierauga tukšas ailes, vai arī vietā, kur jāieraksta uzdotie uzdevumi, neko neizsakošu vārdu — «Atkārtot», vai arī jau redzētas tēmas nosaukumus? Reizēm vairāku nedēļu garumā izlasāms tikai stundu saraksts, bet ne vārda par uzdoto.

Ar laikraksta «Novadnieks» starpniecību jautājumu par dienasgrāmatu aizpildīšanas kārtību uzdeva vecāki. Vēlos savam bērnam palīdzēt mācībās, kas pēdējā laikā pasliktinājušās, — tā kāda mamma stāstīja redakcijā. Diemžēl, no ierakstiem dienasgrāmatā man nekad nav skaidrības, ko skolotāja uzdevusi sagatavot nākamajai dienai, reizēm ieraksta nav vispār.

Aprunājoties ar vairāku skolu pedagogiem, kļuva skaidrs, ka skolotāji katras stundas beigās, kad beidz skaidrot jauno vielu, pasaka skolēniem, kas viņiem jāiemācās mājās. Ir daudz cen-

tīgu bērnu, kas to pieraksta dienasgrāmatās, bet klasē vienmēr atrodas arī tādi, kas jau visu sametuši skolas somā un gaida brīdi, kad tiks brīvība — starpbrīdi. Ir arī tādi slīpki, kas dienasgrāmatu uz skolu pamanās neņemt un uz skolotāja jautājumu, kur tā ir, atbild — aizmirsu.

Šo situāciju var atrisināt tādejādi, informēja Andrejs Zagorskis, ka klases audzinātājam, kurš reizi nedēļā paraksta dienasgrāmatu, ir jāreaģē uz neaizpildītajām stundām un uzdoto uzdevumu ailēm, un par to jāziņo vecākiem ar piezīmi dienasgrāmatā vai arī tiekoties. Prakse tomēr rāda, ka dienasgrāmata mēdz «aizmirsties mājās» arī tādās dienās, kad to vēlas redzēt audzinātājs. Vai vēl sliktāk, — audzinātājs pats dienasgrāmatās ielūkojas un atstāj savu parakstu tikai reizi vairākās nedēļās.

Atbildība par dienasgrāmatas aizpildīšanu gulstas uz skolēnu, bet kontrole par to, vai tas ir izdarīts — uz audzinātāju un vecākiem, uzsver Andrejs Zagorskis. Jau pirmklasnieka vecākiem savam bērnam jāuzstāda prasības un regulāri jāpārbauda, vai viņam līdz uz skolu ir dienasgrāmata, vai tā tiek regulāri aizpildīta. Laikam rīt, bērns šīs prasības uzskatīs par pašsaprotamu lietu. Ja tomēr šī kontrole izslidejusi

no vecāku pienākumiem, tad visu vēl var vērst par labu, nekavējoties pieprasot, lai katrā stundā uzdotais būtu ierakstīts arī dienasgrāmatā, bet, ja vecākiem liekas, ka tas tomēr nenotiek skolas vainas dēļ, tad ir jāgriežas pie priekšmeta skolotāja, audzinātāja, direktora vai skolas padomē. Augstāk stāvošas institūcijas, kas palīdz skolā risināt konfliktsituācijas, ir rajona izglītības pārvalde, kā arī izglītības valsts inspekcija.

Tas ir priekšmeta skolotāja pienākums, sekot, lai skolēni uzdoto ieraksta dienasgrāmatā, bet audzinātāja pienākums kontrolēt, vai šie ieraksti izdarīti, teica Ilga Peiseniece, rajona bērnu un jauniešu centra metodīke, rajona klašu audzinātāju metodiskās apvienības vadītāja. Viņa informēja, ka 15. februārī Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs (VJIC) organizēs konferenci par skolas un vecāku sadarbību. Ilga Peiseniece darbojas šīs konferences sagatavošanas darba grupā un VJIC konsultatīvajā padomē. Palīdz «Novadniekam» par ierosinājumu, teica Ilga Peiseniece, šo jautājumu par ierakstiem skolēnu dienasgrāmatā aktualizēs arī konferencē. No Preiļu rajona uz to aicināti četri delegāti, kas pārstāvēs skolu administrāciju un vecākus.

Dienasgrāmata ir arī galvenais informācijas avots, kas ziņo par bērna sekmēm skolā. Atzīmju likšanā tiek praktizētas dažādas metodes. Ir skolotāji, kas lieto sen pārbaudītas un drošas metodes, skolēna nopelnīto atzīmi tūlīt ieraksta viņa dienasgrāmatā, ko apstiprina ar savu parakstu. Citās skolās pieņemts, ka audzinātāja nedēļas beigās savāc dienasgrāmatas un tajās no sekmju žurnāla ieraksta visas šajā

laikā saņemtās atzīmes, ko apstiprina ar savu parakstu. Mēdz būt arī tā, ka skolotāja šo pienākumu uztic dažiem bērniem no klases, sev atstājot tikai parakstīšanās tiesības. Ir arī tāda sistēma, ka savas atzīmes skolēni saliek paši, bet audzinātāja izlases veidā tās pārbauda. Tas, ka atzīmes liek citi skolēni, nebūtu pieļaujami, sacīja Andrejs Zagorskis, jo klase var rasties situācija, ka sāk izsmiet bērnus, kuriem atzīmes sliktākas, un tas viņu mīlestību pret mācībām nepalīdzinās. Nav pieļaujami, ka vecāku sapulcēs pa klasi ceļo atzīmju žurnāls, kurā ikviens no klātesošajiem var aplūkot ne tikai sava, bet arī kaimiņa vai kolēģa bērna sekmes.

Jebkurā gadījumā vecākiem ir iespēja apmeklēt skolu, vērsties pie priekšmeta skolotājiem un klašu audzinātājiem, lai noskaidrotu nepieciešamo informāciju.

Katrā skolā būtu jābūt sekmju vērtēšanas nolikumam, kas palīdzētu novērst gadījumus, kad viens skolotājs atzīmes liek biežāk, otrs — retāk, kā arī reglamentētu, kad skolēnu dienasgrāmatās vai arī uz informācijas lapām jāsaliek atzīmes.

Ārpusstundu piedāvājumu un vilinājumu ir daudz. Bērnam liekas, ka viņš arī bez pierakstīšanas atcerēsies uzdoto, taču līdz vakaram jaunas informācijas gūts tik daudz, ka uzdotais pačib no galvas.

Lai vecāki vienmēr būtu lietas kursā par stundā uzdoto, par izpildāmiem mājas darbiem, par saņemtajām atzīmēm, vislabāk par to vienoties ar skolu. Dienasgrāmatā joprojām ir viens no labākajiem skolas un ģimenes saziņas veidiem, ko reglamentē normatīvie akti, atzina Andrejs Zagorskis.

L.Rancāne

Skolās tiks ieviesta jauna metode konfliktu risināšanai

Bērnu un ģimenes lietu ministrija (BM) šogad skolās realizēs pilotprojektu, ieviešot jaunu metodi konfliktu risināšanai — mediāciju (samierināšanu). Šāds projekts tiek realizēts, lai skolās nodrošinātu miermīlīgas strīdu risināšanas iespējas, tādā veidā uzlabojot savstarpējo saskarsmi, «Novadnieku» informē Taivo Trams, Bērnu un ģimenes lietu ministrijas sabiedrisko attiecību departamenta direktors.

Mediācijas metodes kā konfliktu risināšanas veida ieviešana skolās tiek veikta ar mērķi veicināt bērnam draudzīgas, drošas un veselīgas vides radī-

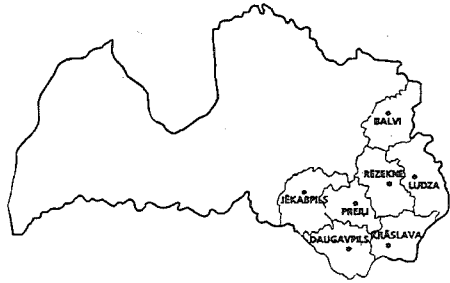
šanu mācību iestādēs. Valsts programmas bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanai 2007. gaden ietvaros ir paredzēta speciālistu — mediatoru un bērnu — mediatoru apmācība, kā arī nepieciešamo mācību materiālu iespēšana. Pilotprojekta gaitā tiks sagatavoti speciālisti, tostarp arī paši jaunieši, kuri spēs veiksmīgi darboties kā starpnieki konfliktu risināšanā.

Aizvadītajā gadā BM veiksmīgi realizēja mediācijas pilotprojektu ģimenes konfliktu risināšanai. Sekojot veiksmīgas prakses piemēram, šo metodi ir iecerēts ieviest arī skolās kā alternatīvu pieeju konfliktu risināšanai skolēniem savā starpā un saskarsmē ar skolotājiem.

Burtiski tulkojot no latīņu valodas

čēlušos vārdu «mediation», tas nozīmē — starpniecība, kompromisa panākšana. Mediācija ir viena no komunikācijas metodēm, kuras galvenais uzdevums ir konfliktu novēršana. Tradicionāli pieņemts, ka konflikta rezultātā kāds ir ieguvējs un kāds — zaudētājs. Pēc Hārvardas Universitātes pētījumiem tika radīts koncepts, kas spētu likvidēt uzvaras un sakāves veidoto duālismu. Tā saucamais Hārvardas koncepts ir balstīts uz abu pušu uzvaru (win-win), kurā nav zaudētāju un abām pusēm ir iespēja gūt labumu. Lai panāktu abu pušu uzvaru, mediācijas procesā tiek apkopota informācija par radušos konfliktu un savstarpējām komunikācijas iespējām.

KAIMINU RAJONOS

Remontē arī lauku ceļus

9.

Kalniešu pagasta padome lielu uzmanību veltā pašvaldības ceļu uzturēšanai un atjaunošanai. Kad Kalniešos vēl tikai ritēja ciemata centrālo ielu remontdarbi, pagasta vadība apgalvoja, ka pievērsīs uzmanību ne tikai centram, bet pakāpeniski sakārtos un atjaunos arī svarīgāko lauku ceļu grants segumus.

Pērn tika veikts salīdzinoši liels lauku ceļa posma kapitālais remonts no šosejas Kalniešu centrā līdz Indricas baznīcai un vēl tālāk. Veikta ceļa klātnes profilēšana, grāvju tīrīšana un citi darbi, kas bija uzticēti sertificētam būvuzņēmējam.

Ceļa posma remonts pašvaldībai izmaksājis 10 000 latu, kas nebūt nav dārgi, ņemot vērā paveikto darbu apjomu.

«Ezerzeme»

BALVU RAJONĀ

Pastnieka divainais joks

Jaunais gads daudziem iedzīvotājiem sācies visai nepatīkami. Pārsteigumu sagādājis «Latvijas Pasts», nespējams nodrošināt pasūtīto izdevumu piegādi. Iespējams, saistībā ar šo vispārējo problēmu, savdabīgu Balvu pastnieka izlēcieni piedzīvojusi kāda balveniete. Viņa sev pasūtījusi bezmaksas laikrakstu «Rītdiena». Tā pirmo numuru saņēmusi ar divu dienu nokavēšanos. Par to nekas, bet

arī nākamajā dienā atradusi pastkastītē to pašu avīzes numuru. Paņēmusi abus vienādos numurus un aizgājusi uz pastu skaidrot, kas par lietu. Darbiniece pierakstījusi adresi, pārlicinājusies, ka tiešām laikraksti ir vienādi un teikusi, lai gaida, gan pastnieks atnesi šot iztrūkstošo.

Sūtījumi patiešām atnesti, taču nācies brīnīties vēlreiz, jo pasta kastītē bijuši četri – divi 6. janvā-

ra un divi – 9. janvāra laikraksta numuri. Lasīdama «Rītdienu», sievietei uz vienas no lappusēm pamanijus kaut ko uzrakstītu ar zilu flomāsteru. Viņa ieskatījusies un izlasījusi vārdus: «*Nem un aizrijies*».

Tas ir apvainojums, goda un cieņas aizskaršana. Vai tiešām tik zemu krist, ka savas dusmas, neveiksmes vajag ar vieglu roku izgāzt uz avīzes malas, lai sabojātu omu citiem, jautā balveniete.

Balvu reģionālās nodaļas pār-

valdniece Ingrida Knope atbildes vēstulē uzrakstījusi, ka vainīgais pastnieks noskaidrots, ka tādējādi pārkāptas pieklājības normas un izrādīta necieņa klientei. Pastnieks nav izpildījis nosacījumus, ka pasta darbiniekam jābūt pieklājīgam, laipnam, ieinteresētam sadarbībā, līdz minimumam samazinot klientu neapmierinātību. Pastniekam izteikts rājiens, un arī Ingrida Knope visu pasta darbinieku vārdā cietušajai atvainojusies.

Piens ar makaroniem? Ārprāts!

Balviem ardievas teikuši trīs valstu – Portugāles, Polijas un Nīderlandes – jaunieši, kuri nedēļu šajā rajonā sprieda, kā cīnīties pret rasismu un ksenofobiju (nepatiku pret ārzemniekiem). Prombraucot viesi atzina, ka latvieši ir viesmīlīgi ļaudis, kas ēd vienveidīgu pārtiku.

Gaļa trekna, dārzeni savādi

Neveiksmīgs brauciens izvērsās Nīderlandes grupas liderei Ariannei Kujit. Viņa iemanījās saukstētās, pamocīties ar sāpošo

muguru un galarezultātā nokļūt Balvu slimnīcā uz operācijas galdā. «Es Latvijā maz ko redzēju. Sākumā ārstējos viesnīcā, pēc tam Balvu slimnīcā, kur izoperēja apendicītu. Biju ļoti pārsteigta, ka slimnīcā neviens nerunāja angļu valodā. Tas patiesībā nav normāli. Lai arī it neko nesapratu, māsiņas man centās palīdzēt. Paldies!», saka Arianne. Jautāta, kas viņu vēl pārsteidzis Latvijā, nīderlandiete atzina, ka tie noteikti bijuši pārtikas produkti: «Piens ar makaroniem – tas ir kaut kas ne-normāls! Gaļa ļoti trekna, augļi un dārzeni savādi». Viņa latviešiem ieteica ar steigu pārdomāt

ēdienkarti, kā arī dalījās pieredzē, kā gatavojami garšīgi makaroni. Pannā sagriež sīpolus, pievieno klāt sagrieztus ķiplokus, garšvielas, tunci, ielej eļļu un apacep. Pannā lej tomātu mērci, ieber sargieztu baziliku un visu samaisa. Beigās uzkaisa itāļu sieru un pievieno itāļu tomātus. «Makaroni un šī mērce ir ļoti labs ēdiens. Lai garšo!» Arianne iesaka.

Nīderlandietei Sarah Kamil cits skatījums par Latviju. Viņa priecājas, ka latvieši nav aizspriedumaini. «Braucot šurp, domāju, ka vairums būs rasistiski noskaņoti pret manu tumšo ādas krāsu. Nekā tāda nebija, Latvijā dzīvo jauki

cilvēki.» Viņa par lielāko trūkumu minēja latviešu kautrību un klusēšanu.

Portugāļiem patika Aiga

Portugāļieši neslēpa savu sajūsmu par Balviem un Latvijas meitenēm, kaut arī bija vienprātis ar jauniešiem no Nīderlandes, ka pārtika Latvijā nav tā labākā. Tas, viņuprāt, gan esot sākums, salīdzinājumā ar Latvijas unikālo klimatu, laipnājiem cilvēkiem un skaidrotajam meitenēm. «Pie mums nepārtraukti ir silts, bet te nepārtraukti list lietūs, redzējām pat sniegu. Braucot uz Latviju, spriedām, ka latvieši ir līdzīgi krie-

vjiem. Nekā tamlīdzīga. Portugāļu jauniešiem patik blondas meitenes ar zilām vai zaļām acīm. Latvijā viņu ir daudz. Vairums no Portugāļu jauniešiem noteikti iemīlētus Balvu pilsētas ģimnāzijas prezidentē Aigā. Mums viņa ļoti patika, » stāstīja Jorge Fonseca un Joao Freitas. Savukārt poliētes neslēpa izbrīnu par to, ka pasaulē joprojām mēdz būt tik mazas un klusas pilsētiņas kā Balvi. «Šāda pilsēta ideāla cilvēkiem, kam patīk vientulība. Pāris dienas tas der, ir pieņemams, bet ne vairāk. Kā jūs iztiekat bez nakts dzīves?» viņas brīnījās.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jēkabpilī – pirmo reizi Eiropas līmeņa sacensības

Jēkabpilī, 3. vidusskolas sporta zālē, pirmo reizi notika Eiropas jaunatnes ligas basketbola sacensības 1993. gadā dzimušajiem zēniem. Savā starpā sacentās astoņas komandas – no Igaunijas, Dānijas, Baltkrievijas, Lietuvas, Ukrainas un Latvijas. Komandu «Rīga/Jēkabpils» pārstāvēja zēni no Jēkabpils, Rēzeknes un Madonas, viņus trenē jēkabpīliecis Andris Čerjaks.

Tikko aizvadītas pirmā posma spēles Minskā, kur no piecām spēlēm gūtas trīs uzvaras. Nākamie sacensību posmi paredzēti Ventspilī un Maskavā, savukārt fināls – maijā Ukrainas pilsētā Odesā.

Igaņu komandas «Hito» treneris slāvēja jēkabpīliešu sporta zāli un atzina, ka viņiem vissvarīgākā ir pirmā spēle ar dāņiem.

Diplomdarbiem izvēlas tēmas par Jēkabpili

Rīgas Tehniskā universitāte, Lauksaimniecības Universitāte un Jēkabpils dome noslēgušas sadarbības līgumus. Tie paredz pie-

dāvāt arhitektūras un plānošanas un pilsētvides plānošanas fakultātes studentiem iespējas savu diplomdarbu izstrādē izmantot konkrētus Jēkabpils objektus.

Dome cer, ka sadarbība nākotnē varētu vainagoties ar kāda projekta īstenošanu. 9. janvārī Rīgas Tehniskajā universitātē jau bija skatāma diplomdarbu izstāde. Tajā bija redzami arī divi darbi, kas veltīti Jēkabpils tēmai – detālplānojums kvartālam pie Rīgas ielas (bijusi cukurfabrika) un aeroklubam cukurfabrikas atīrīšanas iekārtu teritorijā.

50 gadu veikums rod piepildījumu grāmatā

Pēdējā Jēkabpils politiski represēto kluba valdes kopā sanāksnā notika īpašā gaisotnē – valdes locekle Benita Kalniņa rikoja savas grāmatas «Ar asarām acīs» atvēršanas svētkus. 50 gadus esmu dzīvojuši un strādājuši Zesas pagastā un uzskatīju par pienākumu pierakstīt politiski represēto ļaužu atmiņas, saka B.Kalniņa.

Grāmata «Ar asarām acīs» ir unikāla ar to, ka ir vienīgā Latvijā, kas aptver kādas vienas apdzīvotas vietas – Zesas pagasta – vairāk nekā 100 politiski represēto iedzīvotāju likteņstāstus, kas apkopoti grāmatā. 132 attēli un teksts 223 lappusēs dokumentē

laiku pirms vairāk nekā 65 gadiem līdz mūsdienām. Tas varētu būt noderīgs materiāls, skolās mācot Latvijas vēsturi novadpētniekiem.

Izdotā grāmata nav vienīgais Benitas Kalniņas mūža veikums. Pirms 50 gadiem viņai radās doma arī par Meža muzeja izveidi. Nu muzejā ir vairāk nekā 10 000 eksponātu un muzejs ir iecienīta tūristu, skolēnu un dabas draugu apmeklējuma vieta. No tuvām un tālām zemēm apmeklētāji priecājusies par gleznaino Zesas pagasta apkārtni un muzeja bagātīgo eksponātu klāstu.

Gadsimtu pēc Buclera

Jēkabpils Tautas nama Baltajā zālē tika atklāta izstāde «Pa Buclera pēdām». Tā ir kā dāvana Latvijas fotogrāfijas pamatlicējam, pirmajam Latvijas fotogrāfu skolotājam, latviskās fototerminoloģijas radītājam, Latviešu Fotografiskās biedrības dibinātājam un, protams, fotogrāfam, Saukas pagasta «Juču» mājās 1866. gadā dzimušajam Bucleru Marčum, kā viņš mēdzis parakstīties. Pagājušajā gadā jēkabpīlieši un citi fotogrāfijas entuziasti atzīmēja viņa 140. dzimšanas dienu, vasarā organizējot radošo darbnīcu – ple-nēru, kas pulcēja četrus desmitus fotogrāfu no Jēkabpils, Talsiem, Rīgas un citām vietām.

Siltā ziema ļāva tikt pie lielā loma

Jēkabpīliecis Jānis Svilāns nesen Daugavā leļpus Pļaviņām izvilcis varenu lomu – 7 kilogramus un 250 gramus, 72 centimetrus garu un 28 centimetrus platu karpu.

Lielā zivs pieķērusies dienas otrajā pusē, ap trijiem pēcpusdienā, brīdī, kad maksšķernieks jau nospriedis, ka loma nebūs un jā-

dodas mājās. 20 minūtes ap to cikstējos, teic maksšķernieks. Viņa kontā šī ir pirmā tik liela karpa. Savulaik, vēl padomju gados, esot bijis arī 16 kilogramus smags sams. Tajā reizē vispār bijusi ļoti veiksmīga diena. Kopā izzvejoti trīs sami – astoņus, 12 un 16 kilogramus smagi makani. – Tāds loms, zālītē rindā noguldīts, izskatījās iespaidīgi. Kaimiņi sanāca skatīties, — atceras J.Svilāns.

«Brīvā Daugava»

● Lielais loms bijis pašā laikā, jo tūdaļ mājās arī ticis sagatavots un celts galdā.

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Ierosina veikt izmaiņas normatīvajos aktos nelegālā alkohola tirdzniecības ierobežošanai

Ministru kabinets 23. janvārī uzklusēja darba grupas izstrādātos priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos, lai ierobežotu nelegālā alkohola tirdzniecību. Priekšlikumus izstrādāja darba grupa, kuru vadīja tieslietu ministrs Gaidis Bērziņš, informē TM sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Jana Saulīte.

Kā teikts darba grupas sagatavotajā informatīvajā ziņojumā, veicot esošā normatīvā regulējuma analīzi, tika secināts, ka tas ir nepilnīgs un ka administratīvie sodi par nelegālā alkohola tirdzniecību nav pietiekami efektīvi. Tādēļ, lai gan kriminālsods ir galējais līdzeklis, kā cīnīties ar prettiesiskām darbībām, darba grupa konceptuāli vienojās, ka normatīvo aktu grozījumiem jāparedz kriminālatbildība ar pirmo reizi par nelegālā alkohola realizāciju neatkarīgi no apmēra.

Savukārt par nelegālā alkohola iegādāšanos, tā izgatavošanu, uzglabāšanu un pārvadāšanu pirmajā reizē persona būtu saucama pie administratīvās atbildības, bet, izdarot šādu pārkāpumu atkārtoti gada laikā – pie kriminālatbildības.

Darba grupa ierosina papildināt Krimināllikumu (KL) ar atsevišķām normām, kas paredzētu kriminālatbildību par darbībām, kuras saistītas ar nelegālā alkohola vai nezināmas izcelsmes spirta saturoša šķidruma apriti.

Saskaņā ar šiem priekšlikumiem, kriminālatbildība tiktu noteikta par nelegālā alkohola vai nezināmas izcelsmes spirta saturoša šķidruma realizāciju jebkurā daudzumā jau ar pirmo šādu nelegālā alkohola realizācijas reizi. Tāpat kriminālatbildība būtu nosakāma par nelegālā alkohola vai nezināmas izcelsmes spirta saturoša šķidruma iegādāšanos, ja tā izdarīta atkārtoti gada laikā, un par nelegālā alkohola vai nezināmas izcelsmes spirta saturoša

šķidrumu izgatavošanu, uzglabāšanu un pārvadāšanu, ja šādas darbības izdarītas atkārtoti gada laikā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu (APK) būtu jāpapildina, lai nodrošinātu atsevišķu tā normu atbilstību grozījumiem KL.

Darba grupa ierosina papildināt KL ar atsevišķu pantu, kura mērķis būtu veicināt personu vēlmi sadarboties ar tiesību sargiem, lai novērstu nelegālā alkohola izgatavošanas, uzglabāšanas, pārvadāšanas un realizācijas iespējas. Proti, persona, kura tiek saukta pie kriminālatbildības par nelegālā alkohola pārvadāšanu, glabāšanu vai iegādāšanos atkārtoti gada laikā, tiktu atbrīvota no kriminālatbildības par šo nodarījumu, ja sniegtu informāciju, kas saistīta ar šī nelegālā alkohola iegādāšanos, izgatavošanu, glabāšanu, pārvadāšanu vai realizāciju. KL arī būtu jāpapildina ar atsevišķu pantu, kas paredzētu atbildību par nelegālā alkohola vai spirtu saturošu šķidrumu ieviešanu Latvijā.

Tāpat nepieciešams izdarīt attiecīgus grozījumus citos normatīvajos aktos, lai nodrošinātu vienotu terminoloģiju un to izpratni attiecībā uz jēdzienu «nelegālais alkohols»; Alkoholisko dzērienu aprites likumā jāizdara precīzējoši grozījumi, nosakot, ka alkoholisko dzērienu izgatavošana (ražošana), izejvielu sagatavošana, iegāde un uzglabāšana aizliegta bez normatīvajos aktos paredzētās licences.

Ierosināts papildināt likumu «Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību», sniedzot termina «liels apmērs» skaidrojumu attiecībā uz nelegālā alkohola, atbilstošajās KL normās šo pazīmi attiecinot pie kvalificējošām pazīmēm.

Darba grupa ierosina papildināt APK ar normu, kas piešķirtu tiesības policijas darbiniekiem veikt tādas darbības, kuras būtu efektīvas nelegālā alkohola aprites samazināšanai, proti, par nelegālā alkohola izgatavošanas, pārvadāšanas, glabāšanas vai realizācijas vietas apskati, attiecinot šīs normas arī uz citiem pārkāpumiem, kad ir nepieciešama administratīvā pārkāpuma vietas apskate.

Ierosināts izdarīt grozījumus normatīvajos aktos, paredzot atbildību par telpu izmantošanu un nodošanu nelegālā alkohola izgatavošanai, uzglabāšanai un realizācijai. Tas ir – papildināt APK ar normu, kas paredz administratīvo atbildību par telpu izmantošanu un nodošanu nelegālā alkohola izgatavošanai, uzglabāšanai un realizācijai, kā arī papildināt KL ar normu, kas paredz kriminālatbildību par telpu izmantošanu un nodošanu nelegālā alkohola izgatavošanai, uzglabāšanai un realizācijai, ja šādas darbības izdarītas atkārtoti gada laikā.

Darba grupa arī ierosina izvērtēt nepieciešamību izstrādāt Ministru kabineta noteikumus, nosakot detalizētas alkoholisko dzērienu kvalitātes un obligātās nekaitīguma prasības līdzīgi (saturiski atbilstoši), kā tas bija noteikts Ministru kabineta 2001. gada 6. marta noteikumos nr. 101 «Obligātās nekaitīguma prasības spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem un prasības alkoholisko dzērienu marķējumam», kas bija spēkā līdz 2004. gada 30. aprīlim.

Kā norādīts informatīvajā ziņojumā, lai cīņa ar nelegālā alkohola apriti būtu sekmīga ne tikai no tiesību normu viedokļa, ir jāveicina arī sabiedrības informētība par nelegālā alkohola vai tā izgatavošanā izmantoto sastāvdaļu neprognozējamo ietekmi uz cilvēka veselību un dzīvību.

Uzklusot darba grupas sagatavoto informāciju, valdība uzdeva Tieslietu ministrijai izstrādāt grozījumus normatīvajos aktos, bet Zemkopības ministrijai kopā ar Finanšu ministriju izvērtēt nepieciešamību izstrādāt minētos Ministru kabineta noteikumus, kuros būtu noteiktas detalizētas alkoholisko dzērienu kvalitātes un obligātās nekaitīguma prasības.

Pieņem politisko partiju reģistrācijas noteikumus

Ministru kabinets 23. janvārī apstiprināja politisko partiju reģistra ierakstu publicēšanas kārtību, publicēšanas izmaksu apmēru un iekasēšanas kārtību, noteikumus par valsts nodevu ieraksta izdarīšanai partiju reģistrā, kā arī noteikumus par pieteikumiem ierakstu izdarīšanai politisko partiju reģistrā, «Novadnieku» informē Laura Pakalne, TM sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente. Minētos noteikumus izstrādājuši Tieslietu ministrijas un Uzņēmumu reģistra spe-

cialisti, izpildot Politisko partiju likumā doto uzdevumu.

Noteikumi par politisko partiju reģistra ierakstu publicēšanas kārtību, izmaksu apmēru un iekasēšanas kārtību noteiks, kā politisko partiju reģistra ieraksti tiks publicēti laikrakstā «Latvijas Vēstnesis», kādas būs šīs publicēšanas izmaksas un to iekasēšanas kārtība. Maksa par partiju reģistrā izdarīta ieraksta par politiskās partijas vai to apvienības reģistrācijas publicēšanu būs Ls 24.

Valsts nodeva par politiskās par-

tijas vai to apvienības reģistrācija būs Ls 19. Par reģistrācijas apliecības dublikāta izsniegšanu būs jāmaksā Ls 2, savukārt, lai reģistrētu grozījumus statūtos – Ls 9. Minētās nodevas tiks ieskaitītas valsts pamatbudžetā.

Aktualizējot Ministru kabineta noteikumus par pieteikumiem ierakstu izdarīšanai politisko partiju reģistrā, galvenais mērķis ir noteikt veidlapu paraugus pieteikumiem, uz kuru pamata tiks izdarīti ieraksti politisko partiju reģistrā.

POLICIJAS ZIŅAS

Laika posmā no 23. līdz 29. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdajā reģistrēti 25 dažādi iesniegumi, no tiem par 12 noziedzīgiem nodarījumiem uzsākti kriminālprocesi. Nedēļas laikā rajonā notikuši 10 ceļu satiksmes negadījumi, trīs huligāniskas darbības, četri ģimenes skandāli un divas zādzības.

Atrasti miruši četri cilvēki

23. janvārī Riebiņos savā dzīvesvietā atrasts 1973. gadā dzimuša vīrieša liķis bez vardarbīgas nāves pazīmēm.

26. janvārī Preiļos, Pils ielā atrasts miris 1965. gadā dzimis vīrietis. Policija vardarbīgas nāves pazīmes nav konstatējusi.

26. janvārī Saunas pagasta Utinānos atrasts miris 1950. gadā dzimis vīrietis. Arī viņam redzamas vardarbīgas nāves pazīmes nav konstatētas.

25. janvārī Turku pagasta Steķos savās mājās atrasta mirusi 1942. gadā dzimusi sieviete. Policijas darbinieki konstatējuši vardarbīgas nāves pazīmes.

Uzsākts kriminālprocess

23. janvārī policija uzsākusi kriminālprocesu par to, ka kāds 1959. gadā dzimis vīrietis bez autovadītāja tiesībām brauca ar Audi-100.

Izraisīja sadursmi un gāja bojā

23. janvārī ceļa Rīga – Daugavpils 193. kilometrā Jersikas pagasta teritorijā automašīnas Audi-80 vadītājs iebrauca pretējā joslā, izraisīja sadursmi ar automašīnu IVECO Eurotech no Ukrainas. Negadījuma rezultātā bojātas abas automašīnas, bet Audi-80 vadītājs guva tik smagas traumas, ka negadījuma vietā mira.

Ugunsgrēkā saindējās dzīvokļa saimnieks

24. janvārī Līvānos izcēlās ugunsgrēks. Ugunsdzēsēji secinājuši, ka nelaimes iemesls bijusi neuzmanīga smēķēšana. Rezultātā izdega dzīvoklis, bet tā saimnieks saindējās ar ogļskābo gāzi un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Jēkabpils slimnīcā.

Zaglis VID nodaļas ēkā

25. janvārī policijā saņemts iesniegums par to, ka Preiļos Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļas ēkā kādai sievietei no somiņas pazudusi automašīnas vadītājas apliecība un citi dokumenti. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Iespējams, atrastas narkotikas

27. janvārī pie kāda administratīvi aizturētā 1989. gadā dzimušā vīrieša pārbaudes laikā atrasts caurspīdīgs polietilēna iepakojums ar nenoskaidrotas pulverim līdzīgas vielas paliekām un vienreizēji lietotajam šļirci iepakojums. Nozīmēta tiesu medicīniskā ekspertīze. Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Ari Preiļu rajonā meklēsim Iekšlietu ministrijas Iepnumu un godu

Iekšlietu ministrija kopš janvāra uzsākusi un līdz 31. maijam turpinās sabiedrisko kampaņu «Iekšlietu ministrijas Iepnums un gods». Tas ir turpinājums iepriekšējos piecos gados aizsāktajai akcijai «Policists, kuram es uzticos», «Novadnieku» informē Iekšlietu ministrijas preses un sabiedrisko attiecību departamenta direktores vietniece, preses centra vadītāja Laura Karnīte.

Jaunajā kampaņā Iekšlietu ministrija aicina sabiedrību izteikt viedokli un savu vērtējumu ne tikai par policistiem, bet arī pārējo ministrijas dienestu – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts robežsardzes un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes – darbiniekiem, kas ar savu darbu vai rīcību izpelnījušies sabiedrības cieņu un atbalstu.

Lai piedalītos kampaņā, līdz 1. maijam jānosūta uz Iekšlietu ministriju (Raiņa bulvāris 6, Rīga, LV-1050) vēstules ar norādi «Iekšlietu ministrijas Iepnums un gods». Šajās vēstulēs

jāapraksta konkrēti gadījumi, kad ugunsdzēsējs, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbinieks, policists vai robežsargs izglābis dzīvību, novērsis noziegumu, palīdzējis atrisināt sarežģītu situāciju vai ieguvus apkārtējo cieņu ar rūpību, godprātību un atdevi savā ikdienas darbā.

Vēstulēs Iekšlietu ministrija lūdz aprakstīt konkrētu situāciju, minēt izvīzītā kandidāta vārdu, uzvārdu, darba vietu, kā arī norādīt savu vārdu, uzvārdu, dzīvesvietu un kontaktus. Anonīmas vēstules kampaņā netiks vērtētas.

Iesūtītās vēstules vērtēs komisija, kuru vadīs Iekšlietu ministrs Ivars Godmanis, ministrijas dienestu amatpersonas, eksperti, policistu arodbiedrību un sabiedrisko organizāciju pārstāvji. Komisija arī noteiks kampaņas uzvarētājus katrā rajonā.

Interesantāko vēstūļu autorus iecerēts apbalvot ar piemiņas balvām, savukārt goda nosaukumu ieguvušie Iekšlietu ministrijas darbinieki kā apbalvojumu saņems ārvalstu ceļojumu un citas balvas.

Vai skatāties Latgales reģionālo televīziju?

Preiļu novada dome noslēgusi vienošanos ar Latgales reģionālo televīziju par ikmēneša raidījumu sagatavošanu noteiktā apjomā par Preiļu novadu. Kā paredzēts šī gada noslēgtajā līgumā, pašvaldība par to Latgales reģionālajai televīzijai ik mēnesi maksā 1400 latus. Pērnā gada novembrī un decembrī no Latgales reģionālās televīzijas sagatavotajiem šizetiem par Preiļiem 80 procenti bija skatāmi arī raidījumā «Novadu ziņas».

Rimma Nameštņikova un
Alina Medvedjeva,

Preiļu arodvidusskolas audzēknes:

— Latgales televīziju neskatāties un nezīnām, kurā kanālā to atrast. Reizēm šizetus par Preiļiem redzam «Novadu ziņās» vai arī 7. kanālā raidījumos.

Velta Popa
no Preiļiem,
bibliotekāre:

— Man ir satelītanteņa, un Latgales televīziju skatos diezgan bieži. Ir interesantas tēmas par mūsu pašu pilsētu – Preiļiem. Bet mani neapmierina skaņas kvalitāte. Brīžiem redzams,

ka cilvēki ekrānā muti vārsta, bet teiktāis nemaz nav dzirdams. Tas nepatīk. Informācijas par Preiļiem varētu būt vairāk.

Jevgēnijs
Andrejevs
no Preiļiem:

— Latgales televīzijas raidījumus neredzu un vispār par tiem dzirdu pirmo reizi.

Aija Točilkina
no Preiļiem,
pārdevēja

— Latgales televīzijas pārraides redzu ļoti reti. Es nezīnu, kurā kanālā to atrast. Mamma redz biežāk, jo viņas darbvietā ir iespējams skatīties Latgales televīzijas pārraides.

Vanda Utināne
no Preiļiem,
pensionāre:

— Es regulāri skatos Latgales televīzijas pārraides, redzēt var labi, bet dažreiz rodas problēmas ar skaņu, ir slikta dzirdamība. Pēdējais raidījums, kas palicis atmiņā par Preiļiem, bija domes priekšsēdētāja un citu darbinieku pārskats par paveikto. Ja gadās ieslēgt tajā laikā, kad ir Preiļu ziņas, tad noskatos.

L.Rancāne
Foto: M.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, SĒRU VĒSTS

Pastāvīga celtniecības brigāde ātri un kvalitatīvi VEIKS VISU VEIDU CELTNECĪBAS DARBUS.
Dizains. Nedārgi.
Būvmateriāliem atlaide līdz 30%!!!
Tālr. 27043090.

Veicam remontu un celtniecības darbus (māju, dzīvokļu, ofisu u.c.).
Kvalitāti garantējam!
Tālr. 26162613, 29422764.

Firma PĀRDOD
3 m garu MALKU.
Slēdz ilgtermiņa sadarbības līgumus.
Zvanīt pa mob. tālr. 26109899.

SIA AIBI iepērk zirgus,
liellopus, jaunlopus,
aitas, cūkas.
Tālr. 4871804, 4871185, 26142514.

Pārdod

Sākums 11. lappusē.

arklu. Tālr. 29708062;
rezerves daļas (MERCEDES BENZ 2 l benzīna motoru, automātisko ĀK, tilta reduktoru). T.29173385;
rezerves daļas (MOSKVIČ 412, 2140, jaunus un lietotas, tai skaitā skārdus, liela izvēle). T.4625240;
rezerves daļas (RENAULT 5, 1985.g. izl.; MAZDA 626, 1983.g. izl.; FORD SIERRA, 1983.g. izl.; VAZ 2101 - 06). T.28612127;
rezerves daļas (VW PASSAT VARIANT, 1988. - 1993.g. izl.). T.26602229;
rezerves daļas (VW PASSAT, 1988. - 92. g. izl.). T.26259167;
rezerves daļas (VW PASSAT, 1988. - 93. g. izl.). T.26259167;
rezerves daļas (VW PASSAT, 1989.g. izl., TDI), VW PASSAT (1995.g. izl., VARIANT, TDI, 1,9). T.29452413;
rezerves daļas (ZAZ - 968 M, dzinēju un daudz ko citu; FORD ESCORT stiklus). T.29740822;
riepas (185x65R15, «AGI»), stūres statņi (VAZ 01-07, jaunu). T.28678045;
riepas (atjaunotas, 155x330, 151. modeļa, VAZ 2101 ar kamerām, lēti). T.4616477;
stieņus (atjaunotus, stūres, AUDI 100, FORD SIERRA), atjaunotus amortizatorus (ar garantiju). T.26089689, 4624528 (vakaros);
T 40 virzūļu grupu, DT 75 pāmesumkārbas zobratu, kāpurķēžu noturullīti, balansiera asi, vadošā riteņa skrūvi. T.26165647 vai 4635721 (pēc 18);
traktoru MTZ 82 (1990.g. izl., Ls 4200) vai maina pret T 40, T 25, traktora lāpstu (Ls 150). T.29247297;
traktoru T-40 AM (Ls 2000). T.29454420;
transportieri (kūtsmēslu, slīpo, mazlietotu, 3 komplekti). T.28309790, 26202331;
vagotāju (3-rindu, paštaisītu). T.2631034;
VAZ 05 ūdenssūkni, aizmugurējo paneli, loga rāmi, brilles, lanžeronu ar dubļu aizsargu, bagāžnieka lanžeronus, durvju statni, startera bukses. T. 26165647 vai 4635721 (pēc 17).

Pērk

sienu ruļļos. Tālr. 26349988;
AUDI 100, 80, B 4, C 4, VW PASSAT (var sistu, bez TA). T.26259167;
AUDI 80, 100; VW PASAT, GOLF 2, 3 (var pēc avārijas). T.26265705;
auto (smago, ar TA, vēlams dizeli). T.26435694.

SIA «Olins»
lic. nr. 2006-02/32
● iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus par visaugstākajām cenām.
● Veicam iekārtu demontāžu.
● Transporta pakalpojumi.
Atjaunotas cenas. Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64 Tālr. 28882903.

Dziedniece Gaiņa Baisaitova
ārstē nervu slimības, galvassāpes, impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina ģimenes problēmas, zilē uz kārtīm, kafijas biežumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens āderu zonas. Sert. nr. LA001-01-06.
Tālr. 28717345.

Mūžībā aizgājis
JĀNIS MĪČEREVSKIS
(09.04.1921. – 26.01.2007.).
Izvadīšana 31. janvārī
plkst. 11.00 no Līvānu
Romās katoļu baznīcas.
Tuvinieki

Apstiprināti noteikumi

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA PAZIŅO:

2007.gada 18.janvārī ir apstiprināti
Neapbūvēta valsts zemesgabala Preiļu rajonā, Aglonas
pagastā, "Līvdāni" (kadastra Nr.7642.004 0263),
privatizācijas noteikumi.

Neapbūvēta zemesgabala platība ir 0,5316 ha.

Privatizācijai nodotais zemesgabals un tā robežu plāns apskatāms arī elektroniski Privatizācijas aģentūras interneta mājas lapā: www.lpa.bkc.lv, sadaļā Privatizācijas iespējas. Privatizācijas subjekti var iepazīties ar zemesgabala privatizācijas noteikumiem un iesniegt apliecinājumus zemesgabala privatizācijai Privatizācijas aģentūrā K.Valdemāra ielā 31 Rīgā, līdz 2007.gada 27.februārim plkst.16.00. Izsole notiks 2007.gada 10.martā plkst.11.00 Privatizācijas aģentūras telpās K.Valdemāra ielā 31. Tālrunis uzzinām 7021419.

Pirmpublicācija: 26.01.2007., "Latvijas Vēstnesis" nr. 16 (3592), pielikums Privatizācija Zeme Nekustamais īpašums Nr. 4 (419)

Privatizācijas aģentūra

K.Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887 E-mail: lpa@mail.bkc.lv <http://www.lpa.bkc.lv/>

Meklējam profesionālu spēlētāju!

SEB Latvijas Unibanka, kas kopā ar pārējām SEB grupas bankām veido vienu no ietekmīgākajām finanšu grupām Ziemeļeiropā un apkalpo vairāk nekā 5 miljonus klientu 20 pasaules valstīs, aicina pievienoties savai komandai

KLIENTU APKALPOŠANAS SPECIĀLISTU/-I Preiļu filiālē

Jau rīt Jūs iegūsiet:

- perspektīvu un atbildīgu darbu,
- konkurētspējīgu atalgojumu un motivējošu prēmiju sistēmu,
- plašas karjeras izaugsmes iespējas starptautiskā uzņēmumā.

Ja šodien spēsiet pierādīt, ka varat:

- laipni apkalpot klientus,
- precīzi veikt skaidras naudas operācijas,
- veiksmīgi pārdot bankas produktus un pakalpojumus.

Ja Jums ir:

- augstākā izglītība finanšu, banku zinību vai ekonomikas jomā (var būt pedējo kursu students/-e),
- vēlama pieredze klientu apkalpošanā,
- labas latviešu un krievu valodas zināšanas, angļu valodas zināšanas ir vēlamas,
- prasme strādāt ar datoru – MS Office.

Ja Jums piemīt:

- labas pārdošanas prasmes,
- spēja sastrādāties komandā,
- precizitāte un atbildības sajūta.

Gaidīsim Jūsu pieteikumus līdz 2007. gada 12. februārim!

Jūs varat pieteikties, izmantojot mūsu mājas lapas pieteikšanās formu vai sūtīt savu CV un pieteikuma vēstuli uz e-pastu cv@seb.lv, faksu 7215363 vai Personāla pārvaldi, "Unicentrs", Ķekavas pagasts, Rīgas rajons, LV-1076, ar norādi - "Klientu apkalpošanas speciālists/-e Preiļos". Vai arī piesakieties uz vietas Preiļu filiālē, Talsu ielā 3.